

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА**

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

**ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету**

(підпис)

проф. Наталія Ситник

“28” серпня 2025 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання, оформлення та захисту**

КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

**Освітньо-професійна програма
«Фінанси, банківська справа та страхування»**

Освітньо-кваліфікаційний ступінь: магістр

факультет управління фінансами та бізнесу

форма навчання: денна

Методичні рекомендації з виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укладачі: д.е.н., професор Пшик Б.І., к.е.н., к.е.н., доцент Сідельник О.П., Тяжкороб І.В. – Львів, ЛНУ імені Івана Франка. – 2025. – 65 с.

Розробники:

Богдан ПШИК – професор кафедри фінансових технологій та консалтингу, д.е.н., професор;

Олена СІДЕЛЬНИК – в.о. завідувача кафедри фінансових технологій та консалтингу, к.е.н., доцент;

Ірина ТЯЖКОРОБ – професор кафедри фінансових технологій та консалтингу, д.е.н., професор;

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фінансових технологій та консалтингу
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

В.о.завідувача кафедри _____ _____ к.е.н.,доц. Олена СІДЕЛЬНИК

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1.	Загальні положення	3
РОЗДІЛ 2	Порядок підготовки та виконання кваліфікаційної роботи	9
РОЗДІЛ 3.	Зміст та структура кваліфікаційної роботи	16
РОЗДІЛ 4.	Правила оформлення кваліфікаційної роботи	22
4.1.	Загальні вимоги	22
4.2.	Нумерація сторінок, розділів, підрозділів	24
4.3.	Оформлення ілюстрацій (рисуноків), таблиць, формул	25
4.4.	Оформлення приміток, посилань, списку використаних джерел, додатків	29
4.5.	Оформлення графічної частини	30
РОЗДІЛ 5.	Кваліфікаційні роботи з використанням економіко-математичних методів	31
РОЗДІЛ 6.	Наукове керівництво та рецензування кваліфікаційної роботи	32
РОЗДІЛ 7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	34
РОЗДІЛ 8.	Підготовка кваліфікаційної роботи до захисту	34
РОЗДІЛ 9.	Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	38
РОЗДІЛ 10.	Заохочення талановитих здобувачів вищої освіти до наукової діяльності	42
	Додатки	
Додаток 1	<i>Зразок титульного аркуша на кваліфікаційну роботу</i>	44
Додаток 2	<i>Зразок завдання на виконання кваліфікаційної роботи</i>	45
Додаток 3.	<i>Зразок графіку підготовки та захисту кваліфікаційної роботи</i>	47
Додаток 4.	<i>Структура вступу кваліфікаційної роботи</i>	48
Додаток 5.	<i>Структура написання анотації до кваліфікаційної роботи</i>	52
Додаток 6.	<i>Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи</i>	56
Додаток 7.	<i>Зразок оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел</i>	57
Додаток 8.	<i>Зразок оформлення титульного аркуша ілюстративного матеріалу кваліфікаційної роботи</i>	62
Додаток 9.	<i>Орієнтовна структура доповіді на захисті кваліфікаційної роботи</i>	63
Додаток 10.	<i>Зразок подання голові Екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи</i>	64
Додаток 11.	<i>Зразок відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти</i>	65
Додаток 12.	<i>Зразок рецензії на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти</i>	66
Додаток 13.	<i>Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи та орієнтовний перелік показників, які можуть бути використані для її оцінки при захисті</i>	67

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Методичні рекомендації з виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти на факультеті управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (далі – Методичні рекомендації) містять основні вимоги до кваліфікаційної роботи, зокрема щодо її змісту, обсягу та структури. Методичні рекомендації також регламентують порядок виконання кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти та її організаційний супровід.

1.2. Здобувач вищої освіти магістерського рівня освіти (далі – здобувач) виконує кваліфікаційну роботу як власний проект за унормованою у Львівському національному університеті імені І. Франка процедурою, у межах якої планує свої дії з урахуванням індивідуальних здібностей та умінь.

1.3. Методичні рекомендації з виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти розроблені на підставі:

1.1. Методичні рекомендації з виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти розроблені на підставі:

– Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII (зі змінами та доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

– Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (зі змінами та доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

– Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. №1341 (зі змінами та доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

– Постанови Кабінету Міністрів України «Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка» від 09.09.2020 р. №811 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/811-2020-%D0%BF#Text>

– Стандарту вищої освіти України за [спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»](#) для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки № 866 від 20.06.2019р. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-magistr.pdf>

– Статуту Львівського національного університету імені Івана Франка <https://profkom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/Statut-LNU-na-sayt.pdf>

– Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu_Nova-redaktsiia_2024.pdf

– Положення про екзаменаційну комісію https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/reg_exam-comission.pdf

– ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart_3008_2015.pdf

– ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»;

– Регламенту роботи Національного репозитарію академічних текстів (наказ МОН України від 04.07.2018 р. № 707); <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0858-18#Text>

– інших чинних нормативно-правових актів у сфері освіти

1.4. Положення Методичних рекомендацій поширюються на здобувачів другого рівня вищої освіти всіх форм навчання, наукових керівників кваліфікаційних робіт, рецензентів, голів і членів екзаменаційних комісій (далі –ЕК).

1.5. Виконання та захист кваліфікаційних робіт здійснюється здобувачами вищої освіти державною мовою, за винятком здобувачів вищої освіти (у тому числі – громадян України), що проходили навчання в Університеті з повним викладанням навчальних дисциплін іноземними мовами, порядок проходження атестації яких регламентується окремими нормативними документами.

1.6. Відповідальними за актуальність і відповідність тематики кваліфікаційної роботи профілю спеціальності та спеціалізації підготовки фахівця, а також за керівництво та організацію її виконання, є науковий керівник кваліфікаційної роботи, керівник проектної групи (гарант) освітньої програми та завідувач випускової кафедри.

1.7. Відповідальним за всі викладені у кваліфікаційній роботі відомості про закономірності організації та розвитку суспільства, людини, системи, явища, їх взаємозв'язки, прийняті рішення (аргументації, висновки) і використані методи збору, інтерпретації та застосування даних є безпосередньо здобувач – автор кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна магістерська робота (КМР) – це самостійне теоретико-прикладне дослідження, що виконується здобувачем вищої освіти на завершальному етапі навчання за освітнім ступенем «магістр». Вона є кваліфікаційним документом. На підставі результатів її захисту екзаменаційною комісією визначає рівень теоретичної та практичної підготовки випускника, його здатність до самостійної роботи за фахом або до проведення наукових досліджень, і приймає рішення про присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома.

Як теоретико-прикладне дослідження КМР повинна містити теоретичне осмислення актуальної організаційно-управлінської або соціально-економічної проблеми, а також обґрунтований проект практичного її розв'язання, виконаний на основі ретельно проведеного аналізу діяльності конкретного суб'єкта господарювання (установи, організації) - замовника (бази практики).

1.8. Самостійність кваліфікаційної роботи передбачає її оригінальність, наявність елементів новизни матеріалів і результатів або концептуально нове узагальнення раніше відомих матеріалів і положень. Будь-які форми запозичення раніше отриманих наукових результатів без посилання на автора і джерело запозичення, цитування без посилання на відповідне наукове дослідження не припустимі.

Метою КМР є поглиблення здобувачем вищої освіти теоретичних і практичних знань з обраної спеціальності та освітньої програми, демонстрація ним умінь

ідентифікувати, обґрунтовувати та застосовувати при вирішенні практичних професійних завдань ефективні класичні і новітні методи управління та організації діяльності у сфері фінансової діяльності, виявлення ступеня підготовки випускників до самостійної практичної діяльності. Працюючи над кваліфікаційною магістерською роботою, здобувач вищої освіти повинен закріпити навички постановки проблеми та обґрунтування її актуальності, формулювання мети і завдань дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури, роботи з інформаційними джерелами та статистичною інформацією, аналізу та оцінки різних аспектів діяльності об'єкта дослідження, обґрунтування власних узагальнень, висновків та пропозицій.

Основними завданнями КМР є:

- дослідження або поглиблення теоретико-прикладних засад з обраної тематики;
- проведення всебічної оцінки досліджуваної проблематики із застосуванням сучасного інструментарію;
- розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення поставлених у КМР завдань;
- обґрунтування запропонованих рішень з використанням ситуаційного аналізу;
- глибоке та всебічне опрацювання і аналіз навчально-методичної, наукової літератури, нормативно-правових документів;
- використання комп'ютерних програм для більш ефективного аналізу та обробки економічних показників та статистичного матеріалу;
- підготовка доповіді та наочних матеріалів, що передають основний зміст КМРта пропозиції автора, з подальшим їх публічним захистом.

1.9. Інформаційною базою для наукового дослідження є законодавчі та нормативні акти, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, відомості засобів масової інформації та мережі Internet, аналітична інформація державних фінансових служб, органів публічної влади, державних установ, звітність суб'єктів господарювання тощо.

1.10. Конкретні завдання КМР залежать від її практичної чи науково-дослідної орієнтації та об'єкта дослідження. При цьому слід дотримуватись практичної орієнтації, що втілюється у пошуку та обґрунтуванні найбільш ефективних методів та інструментів розвитку фінансової системи, механізму управлінської діяльності на макро- та мікрорівні, економічної діяльності конкретного підприємства, фірми, об'єднання, установи чи організації, а також у моделюванні, аналізі та прогнозуванні стану середовища їх функціонування.

1.11. Логічна завершеність КМР означає цілісність і внутрішню єдність роботи, взаємопов'язаність мети, завдань, методів і методик, структури, повноти, результатів дослідження.

1.12. Виконана КМР є підставою для отримання відомостей про знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості здобувача, набуті під час навчання, які можна ідентифікувати, виміряти й оцінити.

1.13. КМР виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою прилюдного захисту, на підставі якого екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти приймає захист та офіційно встановлює результат оцінювання і визнання досягнення

здобувачем компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту. Процедура захисту визначена в Положенні про екзаменаційну комісію. Атестація проводиться у формі публічного захисту (демонстрації) з дотриманням принципів відкритості й гласності.

1.14. При виконанні та захисті КМР слід відобразити сукупність результатів і положень, що характеризують автора як здобувача вищої освіти за освітнім ступенем «магістр», його особистий внесок у розробку теми. Рішення, запропоновані автором, за формою і змістом повинні бути чітко викладені, аргументовані і співвіднесені з раніше відомими науково-практичними розробками. За результатами проведеного дослідження у КМР обов'язково мають бути висунуті конкретні теоретичні та практичні пропозиції, що містять елементи наукової новизни.

1.15. Перелік компетентностей, які набуває здобувач відповідно до освітньо-професійної програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ЗК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем, проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК10. Здатність застосовувати поглиблені знання, науковий, аналітичний і методичний інструментарій для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, правових та етичних аспектів

СК11. Здатність розробляти комплексний стратегічний план діяльності банків та небанківських фінансово-кредитних установи, формувати систему фінансового

менеджменту, здійснювати оцінку та управління фінансовими ризиками в їхній діяльності.

СК12. Здатність застосовувати інтегрований підхід до управління фінансовими потоками банків та небанківських фінансово-кредитних установ, оцінювати дієвість інструментарію фінансового менеджменту, розробляти рекомендації щодо поліпшення фінансових результатів та максимізації їх ринкової вартості.

СК13. Здатність застосовувати управлінські рішення у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на базі використання сучасних фінансових, консалтингових та цифрових технологій в обслуговуванні клієнтів.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

1.16. Для магістрів у сфері фінансів, банківської справи та страхування КМР передбачає ґрунтовне розроблення актуальних питань теорії та практики функціонування фінансово-кредитної системи та її складових – функціонування ринку капіталу, банківської системи, фінансів економічних суб'єктів, фінансових ринків та фінансової інфраструктури; грошового обігу; бюджетної, податкової та монетарної політики; регулювання фінансових ринків, банківського менеджменту, фінансового моніторингу; кредитної та інвестиційної діяльності банків; фінансово-економічної безпеки на різних рівнях управління економічними процесами, вміння проводити аналіз та узагальнення зарубіжного досвіду у сфері фінансів, банківської справи та страхування, обґрунтовувати рекомендації щодо необхідності, ефективності та покращення функціонування цих сфер в Україні.

1.17.КМР повинна мати чітку структуру,що охоплює коло досліджуваних питань, які у своїй сукупності відображають конкретну наукову проблематику.

1.18.Основна цінність КМР полягає у її практичному значенні: наявність конкретних пропозицій, аналітичних досліджень і висновків у напрямі підвищення ефективності функціонування фінансового сектору, банківських і небанківських фінансових установ, фінансової діяльності держави, підприємств, домогосподарств та фінтех компаній.

1.19.У кваліфікаційній роботі можуть бути також продемонстровані результати формування підприємливості як наскрізної компетентності, яку здобувач як громадянин може застосувати у всіх сферах життя, починаючи з піклування про власний розвиток, прагнення до активної участі у житті суспільства, входження (повторного входження) на ринок праці в ролі працівника або самозайнятої особи, а також заснування власної справи (культурної, соціальної чи комерційної).

1.20.Кваліфікаційна робота денної форми навчання виконується в третьому семестрі навчання – для терміну підготовки фахівців 1 рік 4 місяці. Обсяг часу на виконання КМР визначено освітньо-професійною програмою підготовки фахівця та відповідним навчальним планом.

На підставі результатів захисту кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК здобувачу присвоюється кваліфікація «магістр» відповідної спеціальності.

РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Підготовка і захист КМР– це завершальна стадія процесу навчання, що дає право на здобуття освітнього ступеня «магістр».

2.1. КМР повинна бути самостійною роботою, в якій на основі виконаних здобувачем досліджень сформульовано та обґрунтовано певні наукові положення, сукупність яких можна кваліфікувати як нову ідею або теоретико-прикладне обґрунтування проблеми, що має істотне управлінське, соціальне, економічне, правове чи інше значення. Виконання роботи повинно підтвердити спроможність здобувача вищої освіти генерувати і обґрунтовувати нові наукові і практичні ідеї, розраховані на перспективу, самостійно проводити дослідження. У сучасних умовах фахівець не може обходитися лише тими знаннями, які він одержав у закладі вищої освіти, він має постійно поповнювати їх шляхом самостійної роботи. Тому дуже важливо, щоб здобувач не лише одержав певну кількість знань відповідно до програми навчання, але й виробив у себе розуміння необхідності безупинної самостійної роботи з поглиблення й удосконалення отриманих знань, одержав науково- дослідні навички, оволодів прийомами й методами вирішення практичних завдань і ситуацій, умів правильно орієнтуватися у зростаючому потоці наукової, технічної та суспільно - політичної інформації.

КМР виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України з питань фінансової-кредитної діяльності, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також

результатів, отриманих здобувачом на основі проведення власних досліджень за темою кваліфікаційної магістерської роботи.

2.2. Успішне виконання кваліфікаційної роботи багато в чому залежить від ступеня усвідомлення здобувачем вищої освіти основних вимог до роботи, які стосуються, насамперед, теоретичного рівня роботи, її змісту, структури, обсягу й якості оформлення матеріалу.

2.1. КМР виконують у такій послідовності:

- обирають тему;
- з'ясовують об'єкт та предмет дослідження;
- визначають мету й завдання;
- здійснюють підбір, опрацювання літератури з досліджуваної теми роботи;
- складають попередній план дослідження;
- висвітлюють основний зміст та застосовувані методики;
- формулюють висновки і пропозиції;
- оформлюють список використаних джерел, додатки;
- здійснюють літературне редагування й технічне оформлення.

2.2.3. Здобувач при підготовці КМР повинен проявити вміння використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання й навички для вирішення певної наукової та практичної проблеми; аналізу наукових спеціальних джерел; узагальнення матеріалів та застосування сучасної методики наукових досліджень при розв'язанні певної проблеми; обґрунтованого використання вітчизняного та міжнародного досвіду, статистичного та графічного матеріалу; самостійного прийняття оптимальних рішень з проблем управління в сучасних умовах; моделювання та прогнозування поведінки складних економічних систем тощо.

У кваліфікаційних роботах об'єктами дослідження можуть бути об'єкти, суб'єкти і системи різних рівнів, враховуючи особливості їх функціонування.

Основні етапи виконання КМР здобувача:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження, затвердження теми.
2. Розробка індивідуального завдання на кваліфікаційну магістерську роботу.
3. Опрацювання інформаційних джерел і складання плану кваліфікаційної магістерської роботи.
4. Підбір фактичного матеріалу для кваліфікаційного магістерського дослідження, його обробка та узагальнення.
5. Апробація матеріалів дослідження (доповідь на здобувачській науковій конференції, круглому столі, семінарі тощо).
6. Підготовка окремих частин та першого варіанту кваліфікаційної магістерської роботи, подання на ознайомлення науковому керівникові, відповідно до графіку підготовки і захисту кваліфікаційних магістерських робіт.
7. Доопрацювання КМР за зауваженнями наукового керівника, написання остаточного варіанту та оформлення роботи.
8. Попередній захист КМР магістра. Доопрацювання КМР за результатами попереднього захисту.

9. Подання роботи на кафедру та рецензування роботи.

10. Захист КМР в екзаменаційній комісії.

2.3. **Формування тематики кваліфікаційних робіт** здійснюється випусковими кафедрами за кожною освітньо-професійною програмою і доводиться до відома здобувачів.

Тематика кваліфікаційних робіт переглядається й оновлюється щорічно та має відображати найсучасніші тенденції розвитку суспільства. Напрями дослідження повинні відповідати предметній області спеціальності, урахувувати вимоги галузевих стандартів вищої освіти та освітньо-професійних програм, потреби науки та практики, результати науково-дослідної роботи випускової кафедри.

Для забезпечення інтеграції навчального процесу з майбутньою професійною діяльністю тематика кваліфікаційних робіт може визначатися стейкхолдерами та роботодавцями. Типова тематика розглядається за напрямами досліджень випусковою кафедрою до 1 квітня поточного навчального року і затверджується вченою радою Факультету.

2.4. **Вибір та затвердження теми кваліфікаційної роботи.** Тема КМР повинна бути актуальною, мати теоретичне і прикладне значення, відповідати сучасному стану і перспективам розвитку економічної науки і фінансової практики. Вибір теми роботи здійснюється виходячи з спеціалізації згідно з магістерською програмою, наукових інтересів здобувача, тематики наукових досліджень кафедри, а також тематики, яку замовлятимуть фінансові установи та підприємницькі структури, що уклали із інститутом відповідні угоди.

При виборі теми роботи слід враховувати її актуальність, можливість одержання відповідних матеріалів (планових, звітних, статистичних), проведення власних спостережень, розрахунків, наявність літературних джерел, власні напрацювання. Вибираючи тему для дослідження, здобувачу слід користуватися запропонованим переліком тем кваліфікаційних магістерських робіт, що розробляється і щороку переглядається кафедрою фінансових технологій та консалтингу відповідно до вимог варіативної компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців з конкретної магістерської програми.

Здобувач має право запропонувати свою тему дослідження, якої немає у запропонованому переліку тем кваліфікаційних магістерських робіт, за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання необхідної інформації на об'єкті дослідження), або змінити тему роботи. При цьому подається відповідна заява і така тема погоджується з керівником магістерської програми, розглядається і затверджується на засіданні кафедри. Разом із вибором теми визначається **об'єкт дослідження**, на матеріалах якого буде виконуватися робота. Це може бути державна фінансова установа, банк, небанківська фінансово-кредитна установа, підприємство будь-якої форми власності, що є юридичною особою і має самостійну звітність, або його структурний підрозділ (філія). Їхня діяльність має створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної теми. У певних випадках об'єктом дослідження виступають фінансова система, банківська система загалом або їх окремі ланки.

Приклад оформлення пояснювальної записки до КМР із зазначенням теми

представлено у *Додатку 1*.

Вибір напрямку КМР є прерогативою здобувача вищої освіти з урахуванням: власних наукових інтересів; запропонованих випусковою кафедрою напрямків та тематики наукових досліджень; особливостей бази практики або місця постійної роботи, на матеріалах яких виконується кваліфікаційна робота; можливості отримання необхідної інформації. Здобувачу надається право запропонувати власний напрям дослідження в межах предметної області спеціальності з обґрунтуванням доцільності його розроблення. Обговорення та прийняття рішення про затвердження такого напрямку відбувається на засіданні випускової кафедри за участі здобувача та присутності керівника проектної групи (гаранта) відповідної освітньої програми.

2.5. КМР також може виконуватись за тематикою, яку замовляють підприємства, установи та організації, що уклали із Університетом контракти на навчання здобувачів вищої освіти, мають з ним відповідні угоди або з якими пов'язана трудова (підприємницька) діяльність здобувачів вищої освіти.

2.6. Тема КМР повинна бути актуальною, вказувати на наявність невирішених чи недостатньо обґрунтованих проблем у наукових джерелах, законодавстві, практичній діяльності організацій, установ, підприємств, державних органів, відповідати сучасному стану певного наукового напрямку та векторам його розвитку, а також передбачати очікувані результати, які відповідають реальним потребам держави, регіону, економіки та розвитку суспільства і спрямовані на їх практичне впровадження.

2.7. Офіційно затверджена тема КМР не підлягає зміні.

Тема КМР повинна відповідати освітньо-професійній програмі спеціальності та спеціалізації і може бути запропонована здобувачем вищої освіти, який працює над актуальними проблемами в рамках запланованих досліджень. Тема роботи також може бути запропонована керівником щодо розвитку результатів індивідуальних робіт і науково-дослідної роботи здобувача. При виборі теми доцільно враховувати схильність здобувача до певного роду діяльності, а сама тема має викликати теоретичний інтерес, бути здійсненою протягом відведеного часу та носити суспільно корисний характер.

Тематика кваліфікаційних робіт затверджується Вченою радою факультету.

2.8. **Обирають тему КМР за критеріями:** актуальності; наявності теоретичної бази; можливості виконання її на кафедрі і доступу до потрібної інформації на об'єкті; відповідність теми обраній спеціальності, спеціалізації; можливості впровадження результатів дослідження.

В окремих випадках, погоджених з науковим керівником кваліфікаційної роботи, коли обрана тема має характер теоретичних досліджень і на базі практики нема відповідних практичних матеріалів, здобувач може використовувати статистичний матеріал, аналізувати зарубіжний досвід, робити висновки відповідно до результатів наукових досліджень фінансових установ і організацій, органів влади, державних установ, відомих науковців у галузі фінансів, банківської справи, страхування, моделювання соціально-економічних процесів, створення і використання сучасних інформаційних технологій.

Назва теми має бути лаконічною, точно відповідати змісту роботи і відповідної

спеціальності, спеціалізації. Ключові слова в назві теми мають акцентувати увагу на мету, об'єкт і предмет дослідження.

Тему кваліфікаційної роботи розглядають і затверджують на засіданні випускової кафедри, де назву можуть скоригувати. Наукові керівники призначаються випусковою кафедрою.

2.9. У виняткових випадках на підставі мотивованої заяви здобувача вищої освіти, узгодженої з науковим керівником та завідувачем випускової кафедри, можливе редакційне уточнення затвердженої теми. Така зміна затверджується додатковим наказом ректора. Проект наказу готує випускова кафедра і подає не пізніше ніж за місяць до планового початку виконання кваліфікаційної роботи.

2.10. У виняткових випадках на підставі мотивованої заяви здобувача, узгодженої з науковим керівником та завідувачем випускової кафедри, можлива зміна затвердженої теми. Така зміна затверджується додатковим наказом ректора. Проект наказу готує випускова кафедра і подає не пізніше ніж за 4 місяці до планового попереднього захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

2.11. На підставі одержаного завдання здобувач складає і узгоджує з керівником детально розроблений календарний план виконання КМР на весь період роботи, який в подальшому може уточнювати. На виконання кваліфікаційної роботи відводиться час, передбачений навчальним планом. Успішна розробка кваліфікаційної роботи у встановлений термін можлива лише за наявності ретельно продуманого плану роботи і безумовного його виконання. План має відтворювати основний зміст роботи, а структура – форму його втілення.

2.12. Після конкретизації теми необхідно скласти попередній план, що є проміжною ланкою між програмою дослідження і робочим планом. У ньому намічають основні «контури» запланованої роботи. Згодом план уточнюють.

Робочий план – це докладно розроблений проект виконання дослідження. У ньому подають зміст роботи, форми звітності на кожному етапі та ін. Для розробки розгорнутого плану кваліфікаційної роботи не існує визначеної форми, але при цьому необхідно, щоб він забезпечував послідовність, логічність і чіткість викладення змісту роботи.

План кваліфікаційної роботи включає чітко сформульовану назву роботи та її елементи: вступ, основні розділи та параграфи і висновки. Якщо здобувач має труднощі, то необхідно порадитися з керівником

Розгорнутий план роботи забезпечує послідовність результатів дослідження, їх чіткий і логічний розвиток.

Особливу увагу слід приділяти термінам. На всі непередбачені роботи потрібно запланувати до 5% часу, врахувати час на обговорення результатів із керівником. Правильно складений план – запорука успішного проведення дослідження.

2.13. Наступний етап роботи здобувача над написанням кваліфікаційної роботи – підбір літератури, інформаційних, довідкових та інших матеріалів, ознайомлення з ними та їх систематизація. Підбір спеціальної літератури можна зробити з використанням бібліотечних систематичних каталогів та бібліографічних довідників, статей у спеціалізованих виданнях, реферативних збірників, електронних колекцій наукової періодики вільного доступу та пошукових системи наукової інформації у мережі Internet. Допомогу у виборі дійсно необхідної літератури повинен

надати науковий керівник.

Підібраний і систематизований матеріал є основою для розробки змісту кваліфікаційної роботи, який повинен не тільки відображати її загальну характеристику, послідовність розділів і підрозділів, але й визначати тези змісту відповідних розділів.

2.14. Про хід виконання плану підготовки роботи здобувач повинен звітуватися перед науковим керівником у встановлені терміни, але не менше одного разу на два тижні. Науковий керівник на основі аналізу проведеної роботи та виконання календарного плану фіксує ступінь планомірності та інформує про це випускову кафедру.

Відповідальність за виконання затверджених планів підготовки кваліфікаційної роботи покладається на виконавців роботи.

2.15. Вимоги до кваліфікаційної роботи:

- актуальність теми наукового дослідження, відповідність її сучасному стану розвитку фінансів, реформування системи публічного управління та адміністрування, банківської справи та страхування, а також практичним завданням зазначених сфер і галузей;
- об'єктивність дослідження;
- наявність хронологічного опису історії досліджуваної проблеми, її сучасного стану, а також передового досвіду роботи у відповідній галузі;
- чітка характеристика об'єкта, проблеми, предмета, мети, завдань та методів дослідження;
- аналіз рівня досліджуваності теми;
- відповідність фактичного матеріалу методологічним нормам;
- обґрунтованість висновків і практичних рекомендацій;
- бездоганність тексту з огляду законів і правил логіки, граматики та пунктуації;
- відповідність вимогам державних, міждержавних та міжнародних стандартів, а також наукового стилю викладу;
- своєчасність виконання.

Автор відповідає за прийняті у КМР рішення і достовірність усіх даних.

2.16. Кожному здобувачу кафедра призначає **наукового керівника**, який надає науково-методичну допомогу здобувачу у його самостійній роботі над кваліфікаційною магістерською роботою. Науковий керівник призначається з професорсько-викладацького складу кафедри фінансових технологій та консалтингу і інших кафедр факультету.

Обов'язками наукових керівників є:

- консультування здобувачів з питань вибору теми кваліфікаційної магістерської роботи, розробки її плану, добору спеціальної літератури, підготовки окремих її розділів;
- видача здобувачу завдання на із зазначенням термінів виконання кожного розділу кваліфікаційної роботи;
- контроль за дотриманням здобувачем вищої освіти графіку підготовки кваліфікаційної роботи;
- контроль за якістю кваліфікаційної роботи;

- підготовка відгуку кваліфікаційної роботи з ґрунтовною характеристикою її якості відповідно до структури критеріїв оцінки;
- представлення інформації на кафедрі про хід виконання кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти і про випадки недотримання графіка підготовки окремих розділів кваліфікаційної роботи та роботу загалом;
- участь в обговоренні кафедрою будь-яких питань у галузі виконання кваліфікаційної роботи і результатів їх захисту;
- участь у роботі кафедральної комісії з попереднього захисту кваліфікаційної роботи;
- обов'язкова присутність на відкритих засіданнях ЕК, при захисті кваліфікаційної роботи, виконанням яких він керував.

Науковий керівник при перевірці кваліфікаційної роботи вказує на помилки і неточності, пояснює в чому вони полягають, рекомендує раціональні шляхи їх усунення, уточнює або виправляє нечіткі формулювання, відзначає стилістичні помилки. Основна увага керівника має бути зосереджена на розвитку самостійності та творче ставлення здобувача до роботи.

Під час підготовки кваліфікаційної роботи керівник має вивчити ділові якості та рівень підготовки здобувача до самостійної діяльності для складання вичерпного відгуку про його роботу і рекомендацій про подальше використання результатів дослідження після випуску.

Керівник є лише консультантом і наставником, а не співвиконавцем роботи.

Підготовлена до захисту робота подається керівнику **за три дні до попереднього захисту на кафедрі.**

2.17. Підготовка Завдання та Графіку виконання кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник разом із здобувачем розробляє завдання на виконання кваліфікаційної роботи (**Додаток 2**), яке затверджується на засіданні випускової кафедри. Завдання підписують науковий керівник і здобувач, а також його погоджує та затверджує завідувач кафедри.

Складання завдання передбачає такі цілі:

- окреслити методологічні рамки розробки теми шляхом визначення наукового об'єкту, предмету і мети кваліфікаційної роботи;
- сформулювати основні напрями роботи та відобразити їх у структурі кваліфікаційної роботи;
- визначити та оцінити об'єкт дослідження, на матеріалах якого виконується кваліфікаційна робота, на предмет можливості та наявності необхідної фактологічної інформації для розкриття теми дослідження;
- сформулювати завдання, що дозволяють продемонструвати набуті здобувачем вищої освіти професійні знання та вміння;
- забезпечити шляхом індивідуалізації завдань та їх прив'язки до конкретних об'єктів, самостійність роботи здобувача вищої освіти над кваліфікаційною роботою.

Завдання виконується у двох примірниках: один зберігається на кафедрі, другий – у здобувача вищої освіти. Усі етапи підготовки і захисту КМР повинні проводитись відповідно до графіку. **Графік** укладається здобувачем вищої освіти з урахуванням особливостей відповідної спеціальності та магістерської програми.

Бланк графіку виконання кваліфікаційної роботи наведено у Додатку 3.

Графік підготовки та захисту роботи повинен забезпечити такий розподіл часу на її виконання, який би забезпечував високу якість її виконання. Крім іншого, він повинен забезпечувати таку організацію роботи здобувача вищої освіти над КМР, яка б дозволяла йому та керівникові його кваліфікаційної роботи:

- отримувати методичну допомогу в процесі підготовки кваліфікаційної роботи;
- систематично контролювати хід підготовки кваліфікаційної роботи;
- забезпечувати систематичність та самостійність виконання здобувачем вищої освіти усіх видів робіт, передбачених індивідуальним завданням.

Контроль за дотриманням графіка виконання кваліфікаційної роботи покладається на наукового керівника. Кафедра періодично розглядає на своїх засіданнях хід підготовки кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти, використовуючи при цьому інформацію, яка надається науковими керівниками або матеріали перевірки стану готовності кваліфікаційної роботи, що можуть проводитися кафедрою.

На період виконання кваліфікаційних магістерських робіт на кафедрі фінансових технологій та консалтингу складається графік консультацій наукових керівників, згідно з яким забезпечується систематична співпраця здобувача а і наукового керівника над кваліфікаційною магістерською роботою. Систематичні консультації допомагають здобувачу у виборі методів дослідження; контролі дотримання вимог, що висуваються до змісту і оформлення кваліфікаційної магістерської роботи, своєчасному усуненні відхилень.

Відповідно до вибраної теми здобувач самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (монографії, підручники, навчальні посібники, брошури, наукові статті та ін.) й відповідні законодавчі і нормативно-правові документи і складає **проект змісту**, який обговорює з керівником кваліфікаційної магістерської роботи. Зміст КМР повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретичного, аналітично-дослідницького і рекомендаційного розділів.

У відповідності до складеного графіку підготовки здобувач має подавати роботу науковому керівнику на перегляд частинами, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену КМР на перевірку.

Попередній розгляд (передзахист) кваліфікаційної роботи проводиться комісією, яку призначає завідувач відповідної кафедри.

Попередній розгляд (передзахист) кваліфікаційної роботи розглядається як важлива форма допомоги здобувачеві у доведенні кваліфікаційної роботи до встановлених вимог. За результатами передзахисту кваліфікаційної роботи здобувачеві вищої освіти надаються конкретні рекомендації із доопрацювання кваліфікаційної роботи.

З метою забезпечення попереднього захисту на кафедрі створюється комісія у складі 2 – 3 викладачів кафедри (експертів), які повинні мати науковий ступінь та/або вчене звання і досвід керівництва кваліфікаційною роботою. Очолює комісію завідувач кафедри або його заступник. Порядок роботи комісії та форму матеріалів, що подають здобувачі для розгляду комісією, визначає кафедра.

Метою попереднього розгляду КМР є:

- експертна оцінка викладачами кафедри рівня готовності кваліфікаційної роботи відповідно до затверджених кафедрою критеріїв;
- виявлення осіб, успішне завершення робіт якими знаходиться під загрозою;
- виявлення типових проблем при підготовці кваліфікаційної роботи та аналіз причин, що викликали їх появу;
- формування індивідуальних пропозицій для кожного зі здобувачів з метою забезпечення успішного завершення кваліфікаційної роботи та її захисту на засіданні ЕК.

За результатами попереднього розгляду кваліфікаційної роботи проводиться засідання кафедри, на якому заслуховується звіт комісії з передзахисту кваліфікаційної роботи.

За даними цього звіту кафедрою оцінюється робота керівників кваліфікаційної роботи та ступінь готовності здобувачів вищої освіти до захисту. На цьому етапі кожна КМР має бути подана на перевірку щодо плагіату змістової частини роботи. За результатами перевірки кваліфікаційної роботи в системі ідентифікації плагіату програма генерує спеціальний звіт, за критеріями дотримання якого кваліфікаційної роботи допускається/не допускається до захисту. Не пізніше ніж за тиждень до захисту КМР кафедра повинна розглянути КМР на предмет їх готовності до захисту на засіданні екзаменаційної комісії.

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Виклад усього матеріалу виконаної роботи має бути підпорядкований одній головній ідеї, чітко визначеній здобувачем вищої освіти. Перш ніж здійснювати науковий пошук, тобто приступити до виконання наукового дослідження, слід чітко визначити коло проблемних питань, які слід розглянути, а також висунути і сформулювати робочу гіпотезу.

Текстова частина кваліфікаційної роботи має відповідну структуру.

Структура кваліфікаційної роботи, поданої до захисту зі спеціальності повинна включати такі складові, які розміщені у наступній послідовності:

- титульний аркуш;
- завдання на кваліфікаційну роботу;
- анотація;
- зміст;
- вступ;
- основна частина, поділена на розділи і підрозділи, висновки до кожного розділу;
- загальні висновки та рекомендації;
- список використаних джерел;
- додатки.

Ці складові роботи повинні мати назви, що відповідають конкретній розробці та логічну взаємопов'язаність цих складових.

Обсяг текстової частини рекомендується в межах 50-60 сторінок

комп'ютерного набору (не враховуючи додатків).

Обсяг графічного матеріалу (схем, графіків, діаграм, таблиць тощо), який оформляється у вигляді слайдів для демонстрації на проекторі з використанням комп'ютерних можливостей програми Microsoft Power Point та розміщується на аркушах паперу А-4 і є доповненням до текстової частини, рекомендується в межах 5–7 аркушів. Графічний матеріал використовують як демонстративний під час захисту кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії.

Титульний аркуш кваліфікаційної роботи є першою сторінкою роботи й оформляється за зразком, наведеним у наведеному у *Додатку 1*.

Завдання на кваліфікаційну роботу оформляється відповідно до зразка (*Додаток 2*).

Структура вступу до кваліфікаційної роботи наведена у *Додатку 3*.

Анотація містить інформацію про автора, місце виконання роботи, структуру роботи, ключові слова, УДК. УДК – це універсальна десяткова класифікація творів друку і документальних матеріалів. Вона надає можливість відображення новітніх досягнень науки і техніки шляхом комбінування індексів. УДК використовується для обміну інформацією.

Структура складання анотації наведена у *Додатку 5*. **Мова викладу** – українська та англійська.

Зміст (обсягом 1 сторінка), містить назву і нумерацію всіх структурних складових магістерської роботи (від вступу до додатків) із зазначенням номерів сторінок, з яких починається відповідна структурна складова кваліфікаційної роботи (*Додаток 6*).

У змісті подають найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), в тому числі і вступу, висновків і пропозицій, списку використаних джерел. За наявності додатків, слід вказати їх початкову сторінку. Зміст роботи має відображати суть проблеми, її складність і логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

Вступ до кваліфікаційної роботи повинен містити обґрунтування актуальності обраної теми, коротко розкривати наукове, методичне та практичне значення очікуваних результатів. У вступі визначають: актуальність теми дослідження (в тому числі ступінь її розробки вітчизняними та зарубіжними дослідниками); мету і основні завдання дослідження; об'єкт дослідження; предмет дослідження; методи дослідження; інформаційну базу дослідження; практичне значення отриманих результатів; апробація результатів роботи; структуру роботи.

Вступ повинен містити такі складові:

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи. Вступ починається з обґрунтування актуальності вибраної теми, що повинно продемонструвати вміння автора правильно зрозуміти і оцінити обрану тему з погляду сучасності, соціальної значимості, охарактеризувати її наукову зрілість та професійну підготовленість. Висвітлення актуальності теми має бути стислим, у межах 1-1,5 сторінок друкованого тексту. Згодом йде формулювання наукової проблеми, в руслі якої лежить обрана тема. Після визначення наукової проблеми

дається опис інформаційної ситуації щодо ступеня розробки даної проблеми вітчизняними та зарубіжними дослідниками, що впливає з опрацьованої літератури.

Короткий огляд праць, у яких висвітлена дана тема і, з якого впливає, що вона вимагає подальшого розроблення. Після визначення наукової проблеми дається опис інформаційної ситуації щодо ступеня розробки даної проблеми вітчизняними та зарубіжними дослідниками, що впливає з опрацьованих інформаційних джерел.

Мета і зміст поставлених завдань. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

З формулювання наукової проблеми та її недостатності розкриття впливає мета кваліфікаційної роботи та конкретні завдання дослідження, що мають бути вирішені відповідно до цієї мети. Визначення завдань, як правило, робиться у формі переліку питань (вивчити, описати, встановити, виявити, вивести залежність і т.п.). Формулювання завдань необхідно проводити дуже ретельно, оскільки опис їх розв'язання складатиме зміст розділів кваліфікаційної роботи. Крім того від конкретного визначення завдань залежать і назви розділів даної роботи.

Об'єкт і предмет дослідження є обов'язковим елементом вступу. **Об'єкт дослідження** – це процес або явище, які породжують наукову проблему, а також потребують докладного вивчення. **Об'єктом дослідження** є сукупність відношень різних аспектів теорії та практики науки, яка слугує джерелом важливої для дослідника інформації. Чітко визначають предмет, об'єкт дослідження і подають коротку інформацію про нього. *Об'єкт* дослідження – це економічна категорія, процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обрану для вивчення проблематику.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Предмет дослідження є таким його елементом, який включає сукупність властивостей і відношень об'єкта, опосередкованих людиною (суб'єктом) під час дослідження у конкретних умовах. Саме на предмет скеровується основна увага у магістерській роботі.

Тобто, об'єктом виступає процес (явище), що досліджується, а предметом – те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення. З об'єктом і предметом дослідження, а також із кінцевим результатом та шляхом його досягнення пов'язана мета дослідження. Кінцевий результат дослідження передбачає розв'язання проблемної ситуації, яка відображає суперечність між типовим станом об'єкта дослідження в реальній практиці й вимогами суспільства до його ефективнішого функціонування.

Методи дослідження. Наступний обов'язковий елемент вступу – вибір методів дослідження, які є інструментом при відборі фактичного матеріалу та необхідні для досягнення поставленої мети. Методи дослідження поставленої мети слід перераховувати не окремо від змісту роботи, а стисло й змістовно, визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності й прийнятності вибору саме цих методів. Теоретико-методологічну основу КМР становить сучасна економічна теорія, критичний синтез класичних теорій і новітніх поглядів на поставлену проблему. У процесі підготовки КМР використовуються різноманітні методи, серед яких метод аналізу і синтезу, статистичні, економіко-математичні методи, історичний метод, порівняльний аналіз динаміки показників. Емпіричною основою дослідження є результати конкретних економічних досліджень, зарубіжний і вітчизняний досвід діяльності суб'єктів

господарювання.

Практичне значення одержаних результатів. В роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення – відомості про практичне застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність отриманих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь готовності до використання або масштаби використання, надати короткі відомості про впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Апробація результатів роботи. Вказується, на яких конференціях, симпозіумах, семінарах, нарадах оприлюднено результати досліджень, що включені до роботи. Вказують, у скількох статтях наукових журналів, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій опубліковані результати роботи.

Наукова новизна, що показує теоретичне та практичне значення одержаних результатів. У кваліфікаційній магістерській роботі, що виконана на практичних матеріалах окремих суб'єктів господарювання, повинні бути відомості про практичне застосування одержаних результатів, рекомендації щодо використання та можливості впровадження результатів досліджень.

Структура і обсяг роботи. Вказується кількість сторінок роботи, графіків, рисунків та джерел використаної літератури. Структура кваліфікаційної магістерської роботи, тобто перелік її структурних елементів і обґрунтування послідовності їх розміщення, а також стисла інформація про зміст розділів роботи.

У **Додатку 6** подано типову структуру вступу.

Обсяг вступу – 3 сторінки.

Основна частина кваліфікаційної роботи має містити виклад теоретико-методичних положень і проблемних питань з обраної теми, наукове обґрунтування та приклади практичного застосування заходів, які пропонуються для розв'язання порушених проблем.

Спершу визначають головну ідею розділу і складають тези, підтверджені фактами, думками різних авторів, результатами анкетування чи експерименту, аналізом досвіду. Розділи присвячують вичерпному й повному викладу результатів власних досліджень.

Основну частину кваліфікаційної роботи можна умовно поділити на три розділи. Зміст розділів основної частини КМР повинен відповідати їх назві.

Основна частина роботи складається з розділів і підрозділів. Кожний розділ слід починати з нової сторінки, на початку якого можна стисло описати обраний напрямок і обґрунтування застосованих методів дослідження.

Розділи основної частини містять формулювання досліджуваної проблеми, визначення її місця в економічній теорії або господарській практиці, аналіз точок зору на проблему і практичних рекомендацій для її розв'язання, запропонованих різними авторами, висунення особистої позиції автора. В цій частині необхідновідобразити результати самостійного аналізу автором літературних джерел, статистичних матеріалів, інформації з мережі Internet, дати творчу оцінку економічного явища або процесу, що вивчається. Всі матеріали, що не дуже важливі для розуміння вирішення наукового завдання слід винести в додатки.

Зміст розділів основної частини повинен точно відповідати темі кваліфікаційної роботи і повністю її розкривати. Здобувач повинен продемонструвати вміння стисло, логічно й аргументовано викладати матеріал.

Перший розділ (теоретичний) присвячується вивченню теоретичних засад об'єкта досліджень. У розділі проводиться поглиблений аналіз чинної нормативної бази та огляд спеціальної літератури з обраної теми. У цьому розділі здобувач повинен показати свої науково-дослідницькі вміння, розкривши сучасний стан наукової думки в галузі досліджуваної проблематики, проаналізувати різні теорії та погляди, зробити критичний огляд відповідних наукових джерел, у тому числі зарубіжних, висловити й обґрунтувати своє ставлення до поглядів різних наукових шкіл, навести власний аналіз основних категорій і понять, сформулювати проблемні питання. У цьому розділі викладаються основні теоретичні положення пов'язані з тематикою КМР, проводиться аналіз існуючих різноманітних поглядів (у т.ч. і власних) на ті чи інші аспекти, виявляються проблеми, що потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані. Тут також можуть бути

висвітлені методики, використані для аналізу проблем, які є предметом дослідження. Автор має продемонструвати свою обізнаність із методами аналізу та на підставі їх критичного огляду обґрунтувати вибір напряму дослідження найбільш придатного для розкриття проблематики КМР.

За результатами аналізу здобувач повинен визначити наявні недоліки в нормативній базі, а також сформулювати конкретні пропозиції щодо її використання для обраного об'єкта досліджень. Здійснюючи огляд спеціальної літератури, здобувач

опрацьовує сучасну вітчизняну і зарубіжну літературу. Систематизація інформації може здійснюватися у формі таблиці. Здобувач коментує літературні джерела, робить висновки щодо можливостей використання розглянутого в літературі передового досвіду на обраному об'єкті досліджень.

Здобувач має право стверджувати, що саме йому належить розробка даної проблеми, якщо він ґрунтовно опрацював наявні джерела і переконався, що ніхто з науковців ще не вивчав цього аспекту проблеми.

У другому розділі (аналітико-дослідницькому) найчастіше подається організаційно-економічна характеристика об'єкта досліджень, всебічно аналізується його стан, визначаються напрями його вдосконалення, поліпшення чи стабілізації.

У цьому розділі КМР здобувач повинен максимально проявити набуті в ході навчання компетенції, здійснивши ґрунтовний аналіз фактичного стану в царині досліджуваної проблеми з використанням матеріалів, отриманих у ході переддипломної практики. Цей розділ повинен бути максимально насиченим фактологічною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), яка відображає як результати діяльності об'єкту дослідження за останні 3-5 років, так і характеризує середовище його діяльності, зміни та розвиток.

Цей розділ має містити аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження та середовища, що його оточує. У ході аналізу слід чітко розмежувати джерела походження використаної інформації: що запозичене з літератури, що одержано з документів об'єкту дослідження, а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо. На основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів здобувач вищої освіти повинен виявити вплив позитивних і негативних чинників, установити причини недоліків, оцінити можливості об'єкту дослідження щодо підвищення ефективного розвитку певних напрямків економічної, фінансової та облікової діяльності.

Третій розділ кваліфікаційної роботи (рекомендаційний) найчастіше спрямований на розробку (дослідження) конкретних заходів та рекомендацій щодо необхідності впливу на об'єкт з метою його зміни та удосконалення. Механізм такого впливу має містити перелік заходів, які логічно випливають з теоретичного та аналітично-дослідницького розділів роботи і спрямовані на подолання суперечностей між реальним і бажаним станом об'єкта досліджень з врахуванням завдань роботи. Зміст цього розділу може бути розкритий у вигляді економічних, фінансових, інноваційних та інших заходів, інструкцій, програм, методик, пропозицій щодо офіційно-ділових документів, опису основних функціональних елементів інтерфейсу розробленої прикладної програми, формалізації та інтерпретації результатів моделювання тощо. Розроблені заходи, рішення і пропозиції повинні бути всебічно обґрунтовані з урахуванням динаміки зовнішнього і внутрішнього економічного середовища об'єкта досліджень.

Загалом підготовка цього розділу КМР вимагає від здобувача вищої освіти найбільших творчих зусиль.

Розділ має містити обґрунтовані пропозиції автора, спрямовані на досягнення мети, визначеної у вступі до кваліфікаційної роботи. Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному в аналітичному розділі кваліфікаційної роботи. Увагу слід акцентувати на обґрунтуванні конкретних пропозицій щодо прийняття стратегічних управлінських рішень, які спрямовані на

розвиток нових і підвищення ефективності діючих форм і методів фінансово-економічної діяльності досліджуваного об'єкта. Невід'ємною частиною обґрунтування запропонованих здобувачем вищої освіти заходів має бути розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів. За дані, отримані у ході розрахунків, а також за зроблені на їх підставі висновки відповідальність несе автор кваліфікаційної роботи. У цьому розділі кваліфікаційної роботи рекомендовано застосування математичних методів прогнозування та моделювання ефективності запропонованих заходів.

Кожний розділ кваліфікаційної роботи складається з декількох підрозділів (як правило, три). Розділи та підрозділи повинні бути співрозмірними за обсягом.

Назви розділів і підрозділів мають бути чіткими і лаконічними і не повторювати назву теми роботи.

Рекомендований обсяг основної частини – 50-60 сторінок.

Висновки – заключна частина, закінчення кваліфікаційної роботи, зумовлене логікою проведеного дослідження. В заключній частині стисло викладаються теоретичні і практичні результати проведеного дослідження, висновки і рекомендації автора щодо наукового та практичного використання здобутих результатів.

Висновки є завершальною частиною кваліфікаційної роботи.

Текст висновків повинен сформулювати у читача уявлення про ступінь реалізації автором поставленої мети та завдань.

У висновках вказують, якою мірою досягнуто мети роботи, узагальнюють рекомендації та пропозиції щодо теоретико-методичних аспектів та способів дослідження проблеми, викладають сутність запропонованих здобувачем вищої освіти заходів. Висновки повинні містити конкретний характер.

Результати досліджень, здійснених у ході виконання кваліфікаційної роботи, повинні бути апробованими у вигляді публікацій в періодичних виданнях та наукових збірниках доповідей, виступів на наукових або науково-практичних конференціях тощо. **Рекомендований обсяг висновків – до 5 стор.**

Між структурними частинами кваліфікаційної роботи має бути чіткий логічний зв'язок, тобто: тема зі змістом; зміст із висновками до розділів; завдання із загальними висновками.

Список використаних джерел виконує важливу довідкову та інформаційну функцію, його слід формувати особливо ретельно. До списку рекомендується включати основну спеціальну літературу з досліджуваної теми, на яку в роботі є посилання, а також таку, яка допомогла в написанні роботи, хоча на неї нема посилань. У список використаних джерел включають підручники, навчальні посібники, монографії, законодавчі і нормативно-правові документи, статті у періодичних виданнях, статистичні збірники, матеріали з мережі «Інтернет», які використовувались при написанні роботи.

Список використаних джерел повинен містити не менше 50 найменувань, на які автор обов'язково повинен робити посилання.

За необхідності КМР може містити додатки.

До додатків доцільно включати складений або підібраний довідковий та допоміжний матеріал, що безпосередньо стосується теми кваліфікаційної роботи.

До додатків доцільно включати форми звітності банків, фінансових установ, суб'єктів господарювання, що використовувались для аналізу; окремі громіздкі

рисунки, таблиці, що не були подані у основній частині роботи; інший допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття КМР (допоміжні формули і розрахунки, таблиці допоміжних цифрових даних, інструкції і методики та ін.).

Кваліфікаційна робота подається до захисту у вигляді: текстової частини у твердій палітурці; графічного матеріалу на слайдах (для демонстрації на проекторі з використанням комп'ютерних можливостей програми Microsoft Power Point) та аркушах паперу А-4 (роздатковий матеріал). Вшити в кваліфікаційну роботу 2 файли для відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії та подання голові екзаменаційної комісії.

РОЗДІЛ 4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота магістра повинна виконуватися державною мовою.

Текстова частина роботи виконується шляхом комп'ютерного набору відповідно до ДСТУ 3008-2015.

Друк здійснюється на одній стороні аркуша білого паперу формату А-4 (210x297мм) через півтора міжрядкових інтервали (до 30 рядків на сторінці), шрифтом Times New Roman (кегель 14).

Відступи (або: береги) у тексті мають бути таких розмірів: зверху – 20мм, праворуч – 10-15 мм, знизу – 20 мм, ліворуч – 25 мм. Абзацний відступ – 12,5 мм. Щільність тексту повинна бути однаковою. Текст основної частини поділяють на розділи і підрозділи.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту має бути однаковою. Якщо у текст вписуються від руки іншомовні слова, формули, умовні знаки, то їх потрібно вписувати чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна наближатись до щільності основного тексту.

Заголовки структурних частин роботи «АНОТАЦІЯ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» (якщо такі є) друкують великими літерами напівжирним шрифтом симетрично до тексту (по центру).

КМР починається з титульної сторінки. За титульною сторінкою послідовно розміщують:

- ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ;
- АНОТАЦІЯ;
- ЗМІСТ;
- ВСТУП;
- ПЕРШИЙ РОЗДІЛ (який повинен мати власну назву);
- ДРУГИЙ РОЗДІЛ (який повинен мати власну назву);
- ТРЕТІЙ РОЗДІЛ (який повинен мати власну назву);
- ВИСНОВКИ;
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ;
- ДОДАТКИ.

Розділи складаються з підрозділів. Заголовки підрозділів друкуються малими літерами з першої великої. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту без лапок. Кожну структурну частину треба починати з нової сторінки, а наступний підрозділ – одразу ж після закінчення попереднього. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою.

РОЗДІЛИ повинні мати порядкову нумерацію (1, 2, 3) в межах усього тексту, за винятком додатків (наприклад РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ)

Номер підрозділу включає номер розділу та порядковий номер підрозділу, відокремлені крапкою (1.1; 1.2;...).

Номер пункту включає номери розділу, підрозділу та порядковий номер пункту, відокремлені крапкою (1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; ...).

Після номера розділу, підрозділу, пункту в тексті роботи крапку не ставлять.

Помилки, описки чи графічні неточності, виявлені в процесі оформлення роботи, можна виправляти охайним підчищенням чи за допомогою коректора і нанесенням на тому самому місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту рисунка) тим самим кольором, яким написаний текст.

Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки чи слова у них не підкреслюють і слова під час переносу не розбивають. Відстань між заголовками (за винятком заголовка пункту) і подальшим текстом має дорівнювати одному міжрядковому інтервалу, а відстань між заголовком і останнім рядком попереднього тексту (для тих випадків, коли кінець одного і початок другого підрозділу розміщується на одній сторінці) – двом міжрядковим інтервалам.

У змісті зазначаються початкові сторінки вступу, кожного розділу і підрозділу, загальних висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Назви розділів і підрозділів у змісті й тексті роботи мають бути однаковими. Такі елементи роботи як титульна сторінка, завдання на КМРУзмісті не зазначаються.

4.2. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку No...

Нумерація сторінок має бути наскрізною. Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний лист, другою – завдання на роботу, третьою – анотація, четвертою – зміст, які входять до загальної нумерації сторінок. На титульному листі, на завданні, анотації, змісті та вступі номер сторінки не ставлять. Нумерація починається з шостої сторінки (друга сторінка вступу). Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки. Рисунки і таблиці входять до загальної нумерації. Додатки і список використаних джерел нумерують наскрізно.

Нумерація розділів і підрозділів роботи. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Кожен розділ роботи та загальні висновки потрібно починати з нової сторінки.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається

з номера розділу і порядкового номера підрозділу. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «1.1.» (перший підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

4.3. Оформлення ілюстрацій (рисуноків), таблиць, формул

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми тощо) і таблиці в роботі необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше або на наступній сторінці.

Кожний розділ кваліфікаційної роботи повинен містити 2-3 ілюстрації, 2-3 таблиці тощо.

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) називаються рисунками, які нумеруються послідовно у межах розділу арабськими цифрами (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках). Номер рисунка має складатися із номера розділу і порядкового номера рисунка, розділених крапкою, наприклад «Рис. 1.2.» (другий рисунок першого розділу), а далі йде назва рисунка. Нумерація рисунків здійснюється послідовно в межах розділу. При посиланні на рисунок перший раз необхідно вписувати його повний номер, наприклад, «(рис.1.2)». Подальші посилання на рисунки виконуються разом із скороченим словом «дивись», наприклад «(див. рис.1.2)». Рисунки мають розташовуватись одразу після посилання на них у тексті. Якщо на даній сторінці немає місця, то їх необхідно розташувати на наступній сторінці у зручній для ознайомлення формі тобто, щоб для вивчення цього рисунка сторінку можна було повернути за годинниковою стрілкою. Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під рисунком.

Нижче наведено приклади побудови ілюстрацій (рис. 1.1 – рис. 1.4).

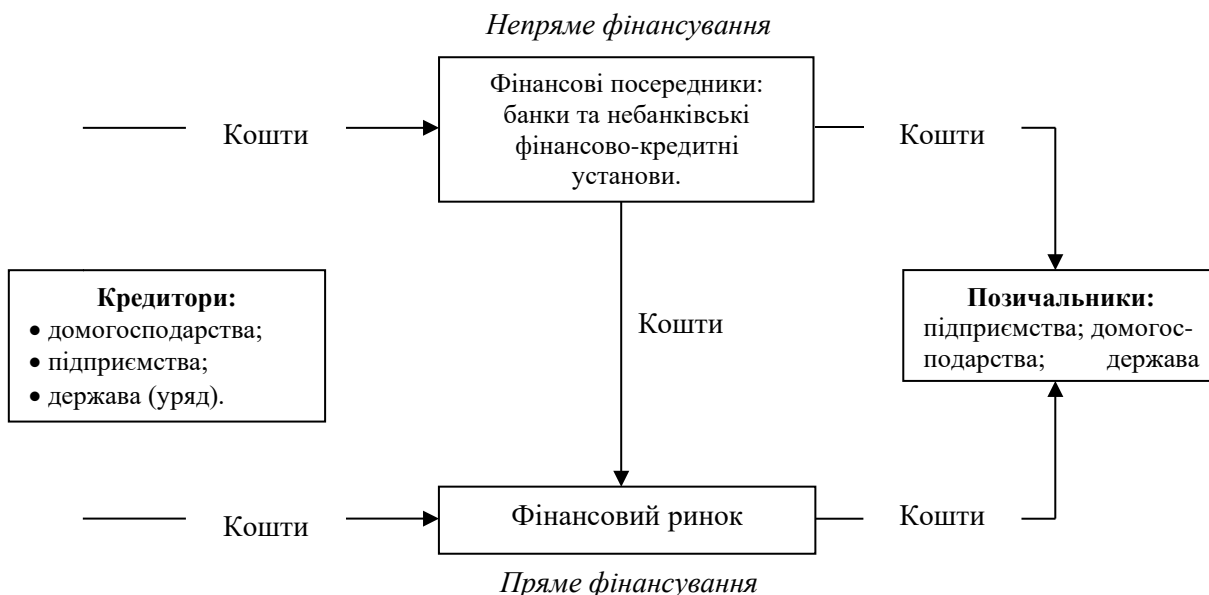

Рис. 1.1. Схема руху грошових потоків на фінансовому ринку

Джерело: складено за даними [19, с. 215]

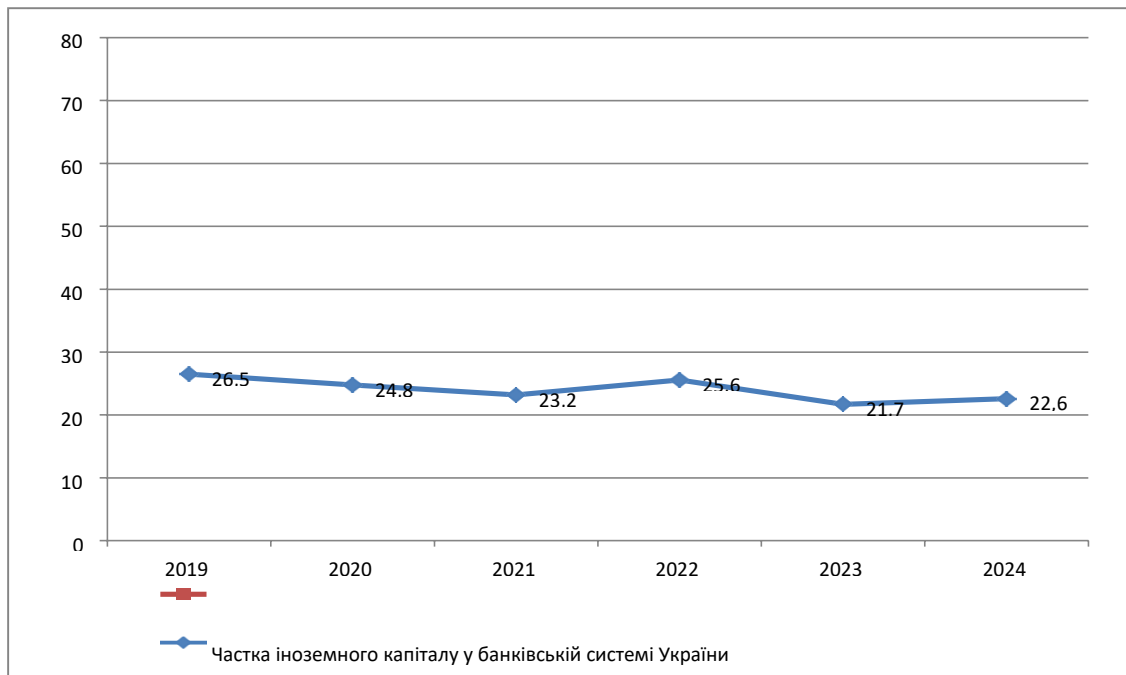

Рис. 1.2. Частка іноземного капіталу у банківській системі України, %*

*Примітка: дані за 2024 р. станом на 31.07.2024 р.

* Джерело: складено за даними [22]

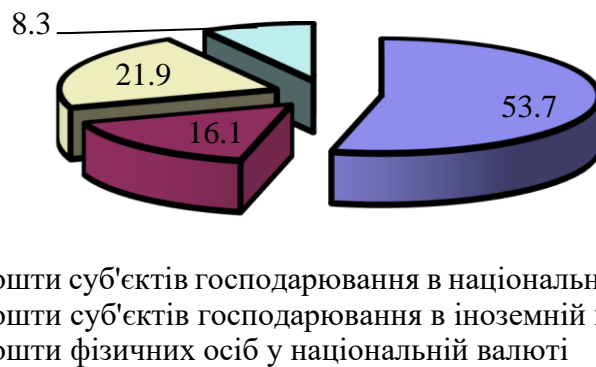

Рис. 1.3. Структура зобов'язань АКБ «Авторитет» за коштами, залученими на поточні рахунки, на 01.01.2024 року, %.

Джерело:[42, с. 25].

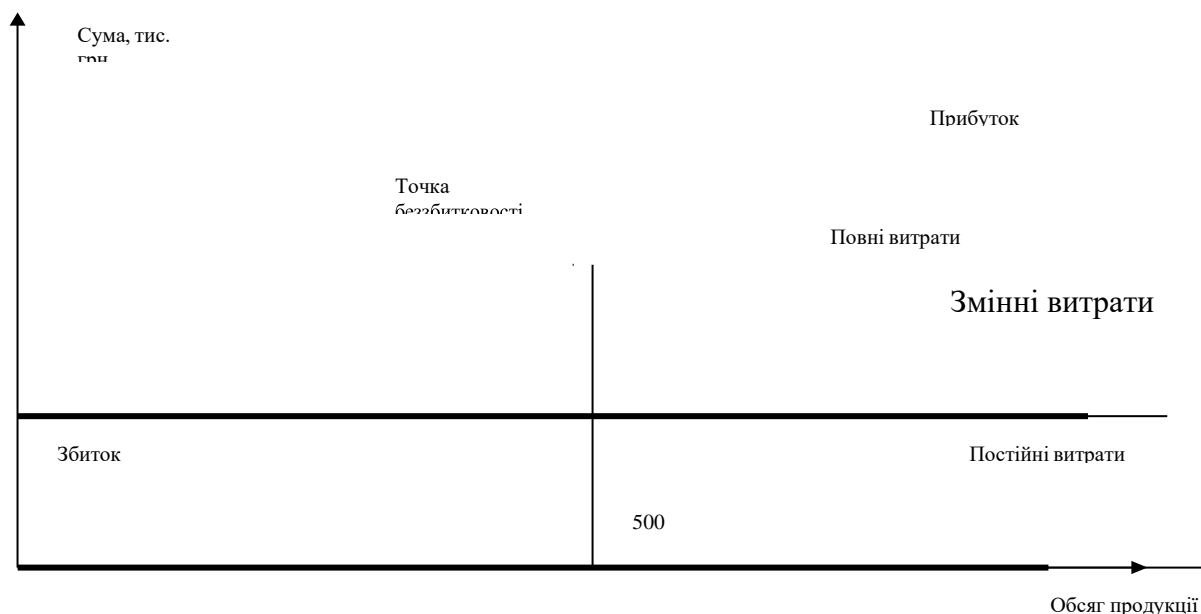

Рис. 1.4. Графік беззбитковості виробництва продукції МП «Мрія»

Джерело: складено за даними [45]

При наявності в роботі великого обсягу цифрового матеріалу його варто подавати у вигляді таблиць.

Таблиці у роботі нумеруються послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті пишеться слово «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається із номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад «Таблиця 3.4» (четверта таблиця третього розділу). При посиланні на таблицю вказують її повний номер, а слово «Таблиця» пишуть у скороченому вигляді, наприклад «(табл.1.2)».

Під словом «Таблиця» розміщується заголовок таблиці (вирівнювання – по центру). Слово «Таблиця» і заголовок починаються з великої букви. Назва не підкреслюється.

Таблиці потрібно розташовувати після першої згадки її у тексті так, щоб її зручно було розглядати. Якщо на даній сторінці немає місця, то їх необхідно розташувати на наступній сторінці у зручній для ознайомлення формі.

При переносі таблиці на наступну сторінку нумерацію колонок необхідно повторити, а над нею розмістити слова «Продовження таблиці» із зазначенням її номера, наприклад «Продовження таблиці 1.2».

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш, при цьому назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою у межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то у першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик.

Заголовки граф таблиці пишуться з великої букви, підзаголовки граф – з малої, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великої, якщо вони мають самостійне значення. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Якщо текст,

який повторюється у графі таблиці і складається з одного слова, то його можна замінити лапками; якщо текст повторюється і складається з двох чи більше слів, то при першому повторенні його замінюють на слова «Те ж», а далі - лапками. Якщо цифрові дані у якомусь рядку таблиці не наводяться, то у ньому ставиться прочерк. Нижче наведений приклад оформлення таблиці у КМР(табл. 1.1. – табл. 1.2).

Таблиця 1.1

**Ризики при банківському інноваційному кредитуванні
та причини їх виникнення**

Види ризиків	Причини, що їх зумовлюють
1. Технічні	1) негативні результати науково – дослідних робіт, що включені в проект; 2) недосягнення запланованих технічних показників у ході наукових розробок; 3) випередження ними технологічного рівня та можливостей виробництва щодо засвоєння отриманих результатів розробок; 4) випередження ними технологічного рівня та можливостей виробництва щодо сфери споживання інновацій; 5) виникнення різноманітних проблем, які неможливо вирішити на сучасному рівні науки і техніки.
2. Комерційні	1) неправильний вибір економічної мети проекту; 2) неправильна оцінка обсягу необхідних ресурсів; 3) недотримання терміну реалізації проекту; 4) невірна оцінка ринків збуту.

Джерело: складено на основі опрацювання [51, с. 31]

Таблиця 1.2

Оцінка інвестиційного проекту за методом еквівалента певності

Рік	Сподівані грошові потоки, тис. грн.	Фактор еквівалента впевненості	Безпечні грошові потоки, тис.грн.	Процентний фактор теперішньої вартості за 10%	Теперішня вартість безпечних грошових потоків, тис.грн.
1	8000	0,99	7920	0,931	7374
2	8000	0,83	6640	0,856	5684
3	5000	0,7	3500	0,721	2524
4	3000	0,63	1890	0,681	1287
5	1000	0,41	410	0,633	648
Чиста теперішня вартість безпечних грошових потоків					17517

Джерело: складено на основі опрацювання [17; 18]

Під таблицею слід зазначити, на основі яких даних складена таблиця. Наприклад, Джерело: складено (або розраховано) автором за даними [17; 18]. Джерело: [37, 38].

Формули в роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули у розділі, між якими ставиться крапка. Номер формули пишеться біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули (якщо формула велика, то на рівні нижнього рядка

формули до якої він відноситься) в круглих дужках, наприклад (2.2) (друга формула другого розділу).

Формули та умовні позначення розміщують у тексті безпосередньо після посилань на них, посередині сторінки. Їх щільність повинна бути приблизно такою ж, як щільність основного тексту. Вище і нижче кожної формули або рівняння слід залишати один вільний рядок. Тлумачення символів і числових коефіцієнтів формули наводять в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Запис формули передбачає використання символічних позначень фінансових показників із наступним поясненням позначень символів чи числових коефіцієнтів, які наводяться безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій вони подані у формулі. Це пояснення подається з нового рядка, починаючи зі слова «де», двокрапка після якого не ставиться. Значення кожного символу чи числового коефіцієнта подається з нового рядка. Розмірність одного і того ж параметра у межах роботи має бути однаковою. При посиланні у тексті на формулу, необхідно подати її повний номер у дужках, наприклад: «У формулі 2.2» (другій формулі другого розділу); «У формулі 3.6» (у шостій формулі третього розділу).

Приклади написання формул:

$$KM = (VK - AN) : VK, \quad (2.2)$$

де KM – коефіцієнт маневреності власних коштів;

VK – власний капітал підприємства;

AN – необоротні активи.

$$R = \sum_{i=1}^n QjJj, \quad (3.6)$$

де R – загальний рейтинг позичальника як сума набраних ним балів;

n – кількість показників, приймаються для розрахунку кредитоспроможності;

Qj – класність j-го показника у відповідності з критеріальним рівнем;

Jj – питома вага i-го показника згідно з його значимістю у загальній сукупності показників.

Рівняння і формули виділяються з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо формула не вміщується в один рядок, її слід перенести після знаків рівності (=), плюс (+), мінус (-), множення (x) або ділення (:).

Формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому відповідно до правил пунктуації в кінці формул і в тексті перед ними ставлять розділові знаки. Так, перед формулою ставлять двокрапку, якщо у тексті перед формулою є узагальнююче слово, або цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

4.4. Оформлення приміток, посилань, списку використаних джерел, додатків

Якщо у тексті є необхідність у примітках, в яких вказують довідкові чи пояснювальні дані, то пишеться слово «Примітка» чи «Примітки». Якщо приміток на одному аркуші в одному пункті чи підпункті декілька, то після слова «Примітки» ставиться двокрапка і примітки нумеруються, наприклад:

Примітки:

...
...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставиться крапка.

По тексту КМР мають бути зроблені **посилання** на джерела, матеріали чи окремі результати, які використовуються при розробці проблеми, задачі, розгляді питання та ін. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо цього документа, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатись слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатись у тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовуються відомості із джерел документальної інформації чи з великою кількістю сторінок, то у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дається посилання.

Посилання у тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком їх у списку літератури, виділивши двома квадратними дужками, наприклад «...у працях [2-5, 8]...» чи [17, с. 20-25].

При посиланнях на ілюстрації, таблиці, формули, які розміщені у самій роботі автора, відповідно вказується: порядковий номер ілюстрації (наприклад, «рис. 2.4»; номер таблиці (наприклад, «...в табл. 1.4»); порядковий номер формули (наприклад, «...у формулі (2.2)»). При повторних посиланнях на ілюстрації та таблиці треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад, «див. рис. 2.4».

Посилання потрібно давати і на цитати, що використовуються у кваліфікаційній магістерській роботі. Загальні вимоги щодо **цитування** такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться мовою оригіналу;
- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручувань думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців позначається трьома крапками;
- при непрямому цитуванні думок автора слід бути гранично точним у викладенні думок і давати відповідні посилання на джерело.

Переліки, за потреби, можуть бути наведені в середині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку. Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або не нумеруючи – дефіс. Примітки вміщують у тексті за необхідності пояснення тексту, таблиці або ілюстрації.

Примітки розташовують безпосередньо після тексту, таблиці, ілюстрації, яких вона стосується. Слово «Примітка» друкують з великої літери з абзацного відступу з крапкою і з великої літери в тому ж рядку подають текст примітки.

До списку використаних джерел слід включати *???тільки* ті джерела, на які є посилання у тексті. Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні роботи); в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку. Інформація про видання (монографії, підручники, довідники тощо) має включати: прізвище та ініціали автора, назву книги, місце видання, видавництво і рік видання, обсяг у сторінках.

Відомості про джерела, включені до списку використаних джерел, необхідно подавати згідно з вимогами таких стандартів: «ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT)»; ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові і бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Зразок оформлення бібліографічного опису наведено у *Додатку 7*.

У додатках до кваліфікаційної роботи міститься допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття дослідження. Додатки наводяться після списку використаних джерел як продовження роботи у порядку посилань за текстом. Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими буквами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки.

Додатки оформляються як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку посилань у тексті роботи. Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими буквами з першої великої букви (по центру сторінки). Посередині рядка над заголовком малими буквами з першої великої друкується слово «Додаток ...» і велика літера української абетки, наприклад «Додаток А», «Додаток Б». Додатки слід позначати послідовно відповідно до букв алфавіту, за винятком букв Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Один додаток позначається як Додаток А.

Текст кожного додатка може поділятися на розділи та підрозділи, які нумеруються у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1. – підрозділ перший третього розділу Додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули у додатках нумеруються у межах кожного додатка, наприклад: рис. А.1.2. – другий рисунок першого розділу додатка А; формула (В.1) – перша формула Додатка В.

При оформленні додатків окремою частиною на титульному аркуші роботи під її назвою друкують великими буквами слово «ДОДАТКИ».

4.5. Оформлення графічної частини

Ілюстративні матеріали мають бути оформлені у вигляді слайдів для демонстрації на проекторі з використанням комп'ютерних можливостей програми Microsoft Power Point. Ілюстративні матеріали надаються членам екзаменаційної

комісії у вигляді комплектів матеріалів на аркушах А4, кількість комплектів повинна бути достатньою для ознайомлення з матеріалами усіх членів комісії. Комплекти ілюстративних матеріалів обов'язково повинні мати титульний аркуш (приклад оформлення наведено у *Додатку 8*).

Рекомендована (оптимальна) кількість ілюстративних матеріалів – 5-7, з яких 2-3 присвячені розв'язанню винесених на захист наукових положень (звідображенням особистого внеску автора в отриманні практичних результатів).

Належним чином оформлена кваліфікаційна робота має бути переплетена (зброшурована).

Брошування кваліфікаційної магістерської роботи. Кваліфікаційна робота переплітається в тверду палітурку в такий спосіб, щоб листи не випадали та, щоб їх не можна було виймати без пошкодження. На внутрішньому боці обкладинки вклеюється конверт (файл), в який поміщається копія відгуку наукового керівника та рецензія.

5. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕКОНОМІКО- МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ

Здобувачи можуть готувати КМР з використанням економіко-математичних методів. Застосування економіко-математичних методів та моделей дають змогу здобувачам знаходити оптимальний варіант управлінського рішення, яке дає можливість забезпечити розвиток ситуації для ефективного досягнення мети кваліфікаційної магістерської роботи, а саме: точно і компактно викласти положення економічної теорії та фінансової науки; формально описати зв'язки між фінансовими процесами; розв'язати задачі оптимізації планування та управління відображаючи специфіку фінансових процесів; своєчасно реагувати на зміни цілей, обмежень на ресурси, залежностей між параметрами та адекватно коректувати плани й управлінські рішення; отримати інформацію про об'єкт дослідження, особливості його функціонування; спрогнозувати об'єкт дослідження і його поведінку в майбутньому.

У процесі застосування економіко-математичних методів та моделей здобувач повинен виконати такі завдання:

1. Постановка економічної проблеми та розроблення концептуальної моделі.
2. Підбір та систематизація необхідних цифрових даних для аналізу та моделювання

3. Розроблення математичних моделей.
4. Реалізація моделі у вигляді пакету прикладних програм (ППП) та проведення розрахунків.
5. Перевірка адекватності моделі.
6. Аналіз числових результатів та прийняття відповідних рішень.

У результаті використання в роботі економіко-математичних методів та моделей здобувач повинен:

- *знати*: основні підходи до аналізу фінансових процесів та діяльності фінансових установ; застосування методик і техніки економіко-математичного моделювання на відповідних рівнях фінансової діяльності; інформаційно-аналітичне та методичне забезпечення економіко-математичного моделювання; місце і роль економіко-математичного моделювання в системі управління фінансами.
- *вміти*: застосовувати методи економіко-математичного моделювання у дослідженні фінансових процесів; використовувати інструментарій та результати економіко-математичного моделювання для прийняття фінансових рішень; на основі розроблених економіко-математичних моделей, будувати рекомендації та ефективно діючі механізми управління фінансами на відповідному рівні організації економіки.

Під час захисту КМР здобувач повинен короткопредставити у доповіді та у роздатковому матеріалі основні результати та висновки, отримані в процесі використання відповідних економіко-математичних методів та моделей.

РОЗДІЛ 6. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи:

- надавати допомогу у виборі теми, розробленні плану (змісту) роботи, доборі літератури, виборі методів дослідження тощо;
- аналізувати зміст роботи;
- визначати поетапні терміни виконання роботи;
- контролювати виконання роботи;
- доповідати на засіданні випускової кафедри про виконання та завершення роботи;
- скласти письмовий відгук на кваліфікаційну роботу.

Завершену роботу магістр подає науковому керівникові на перевірку та підготовку відгуку.

У відгуку науковий керівник має зазначити: актуальність дослідження, глибину та комплексність розкриття проблемних аспектів, рівень підготовки випускника до виконання професійних обов'язків, ступінь самостійності у

виконанні кваліфікаційної роботи, новизну порушених питань та оригінальність їхнього розв'язання, уміння використовувати джерела інформації, зокрема літературу, ступінь володіння методами дослідження, повноту і якість дослідження теми, завершеність роботи, логічність, послідовність, аргументованість, літературну грамотність викладення матеріалу.

Науковий керівник відгук завершує висновком робота «Рекомендується до захисту», а в разі негативної оцінки – «До захисту не рекомендується».

У випадку негативного висновку керівника це питання виноситься на розгляд на засіданні випускової кафедри за участю здобувача та наукового керівника. Ухвалу кафедри у вигляді витягу з протоколу засідання за підписом завідувача кафедри скеровують деканові факультету.

Висновок наукового керівника вписується у бланку Подання Голові екзаменаційної комісії (Додаток 10).

Отримавши бланк подання та відгук наукового керівника на кваліфікаційну роботу (Додаток 11) здобувач скеровується на зовнішнє рецензування. Рецензентами кваліфікаційної роботи можуть бути особи із числа висококваліфікованих фахівців державних фінансових установ, підприємств, установ і організацій, ІТ-компаній, викладачів інших вищих навчальних закладів. Коло фахових та наукових інтересів рецензентів має відповідати тематиці роботи. Завдання рецензента – допомогти екзаменаційній комісії всебічно й об'єктивно оцінити кваліфікаційну роботу щодо її наукового та літературного рівня.

У рецензії необхідно зазначити:

- актуальність теми дослідження;
- ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у кваліфікаційній роботі;
- якість проведеного дослідження;
- значущість та практичну цінність результатів дослідження;
- використання найновіших інформаційних джерел, зокрема літератури, в окремій галузі (назвати джерела, які застаріли);
- характеристику термінології, структури й стилю кваліфікаційної роботи, її завершеність загалом;
- зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Рецензію складають в одному примірнику. Її підписує особисто рецензент, зазначивши свої ініціали, прізвище, посаду, науковий ступінь, вчене звання, почесні звання та дату. Підпис рецензента засвідчують в установі, в якій він працює.

Рецензію на кваліфікаційну роботу треба подати на кафедру до проведення попереднього захисту. Рецензія із зауваженнями не є підставою для відхилення роботи від її захисту.

Без зовнішньої рецензії робота до захисту не допускається.

Бланк зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу магістра наведений у Додатку 12.

РОЗДІЛ 7. ПОПЕРЕДНІЙ ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Процедурі захисту кваліфікаційної роботи передуює попередній її розгляд.

За 10 днів до захисту робота реєструється на кафедрі за наявності відгуку наукового керівника, бланку подання із висновком наукового керівника тазовнішньої рецензії і допускається до попереднього захисту.

Секретар екзаменаційної комісії перевіряє наявність всіх необхідних документів. Якщо немає якогось документа чи неправильне його оформлення може бути причиною для повернення комплекту документів на доопрацювання.

Метою попереднього розгляду є визначення відповідності рівня кваліфікаційної роботи встановленим вимогам даних методичних вказівок, його готовність відповідати на можливі запитання членів екзаменаційної комісії.

Попередній захист кваліфікаційної роботи передбачає:

- уважне вивчення змісту та структури роботи, її оформлення, відповідність вимогам до кваліфікаційних робіт;
- визначають рівень обізнаності здобувача тематиці виконаної ним роботи.

Завідувач кафедри має право не допустити кваліфікаційну роботу до захисту за такі порушення виконання вимог:

- невідповідність роботи встановленим вимогам даних методичних вказівок;
- невідповідність роботи затвердженій наказом по Університету тематиці;
- зміст, що не відповідає задекларованій темі роботи;
- порушення термінів виконання роботи та несвоєчасне її подання на попередній захист.

На засіданні випускової кафедри, після результатів попереднього захисту, приймається рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту.

РОЗДІЛ 8. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Закінчивши технічне оформлення кваліфікаційної роботи, слід приділити достатньо уваги підготовці до її захисту.

Згідно з графіком, здобувач зобов'язаний подавати частинами КМР науковому керівникові на перевірку у встановлені строки. Після завершення написання КМР здобувач подає її науковому керівникові для ознайомлення та заповнення «Відгуку на кваліфікаційну роботу» (*Додаток 11*).

У відгуку на кваліфікаційну роботу науковим керівником зазначається наявність в матеріалах КМР самостійних розробок автора, наукова новизна його досліджень та практична цінність висновків і рекомендацій, зазначаються недоліки роботи, вказується відповідність роботи вимогам до її написання, а також те, чи може представлена ДР бути допущеною до захисту перед ЕК. У відгуку

зазначається також загальна оцінка роботи у наступних формулюваннях: «відгук позитивний» або «відгук негативний».

КМР, підписана автором, з письмовим відгуком науковою керівника подається завідувачу випускаючої кафедри, який вирішує питання про допуск здобувача вищої освіти до захисту, роблячи відповідний запис на титульному аркуші КМР.

У разі, якщо відгук наукового керівника КМР негативний, через невідповідності КМР встановленим вимогам, завідувач кафедри може не допустити здобувача вищої освіти до захисту КМР. Таке рішення завідувача кафедривиноситься на засідання кафедри і зазначається в протоколі її засідання.

Після допуску до захисту робота скеровується на **зовнішню рецензію**. Зовнішнє рецензування КМР проводиться з метою надання ЕК незалежної експертної оцінки професійних компетенцій здобувачів вищої освіти, продемонстрованих при підготовці кваліфікаційної магістерської роботи. Його проводять фахівці в галузях знань та практики, яким присвячені теми робіт.

Рецензенти кваліфікаційних магістерських робіт призначаються розпорядженням декана факультету з числа найбільш кваліфікованих викладачів факультету, як правило, докторів та кандидатів наук. До рецензування кваліфікаційних магістерських робіт можуть також залучатися висококваліфіковані фахівці з інших вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ, підприємств, установ і організацій.

Рецензія повинна містити ґрунтовний аналіз і загальну оцінку якості кваліфікаційної магістерської роботи, її практичного значення та можливостей реалізації висновків та пропозицій, зазначені недоліки роботи, а також зробити висновок: рекомендується робота до захисту чи не рекомендується.

Зразок структури рецензії наведено у Додатку 12.

На момент подання роботи до захисту, здобувач подає в окремих файлах супроводжувальні документи:

- довідку щодо впровадження результатів дослідження;
- рецензію;
- звіт про перевірку роботи на антиплагіат.

Після наявності усіх необхідних супроводжуваних документів КМР магістра реєструється на кафедрі.

Кваліфікаційна робота до захисту НЕ ДОПУСКАЄТЬСЯ, якщо:

- робота представлена науковому керівникові на перевірку з порушенням строків, встановлених графіком її підготовки та захисту;
- робота написана на тему, що не була затверджена у встановленому порядку;
- робота виконана не самостійно;
- робота містить високий рівень запозичень за результатами перевірки роботи на антиплагіат;
- структура робота не відповідає встановленим вимогам;
- в роботі відсутнє економічне обґрунтування пропонованих заходів;
- робота недбало оформлена.

Захист кваліфікаційних робіт відбувається на засіданні екзаменаційної комісії, яка є єдиною для всіх форм навчання (денної, заочної), організовується щорічно та діє протягом календарного року.

До складу ЕК входять: голова комісії (з числа вчених або провідних фахівців-практиків) і члени комісії, а саме: декан факультету або його заступник, завідувачі кафедр, професори, доценти (викладачі) профільних кафедр, провідні фахівці виробництва та працівники науково-дослідних інститутів.

До складу екзаменаційної комісії для здобувачів ів-магістрів кафедри фінансових технологій та консалтингу, що захищають кваліфікаційну роботу іноземною (англійською) мовою в обов'язковому порядку мають входити фахівці із науково-педагогічного складу кафедри, що професійно володіють іноземною мовою за профілем захисту.

Персональний склад членів ЕК, графік робіт затверджується ректором і доводиться до загального відома не пізніше, ніж за місяць до початку роботи комісії.

Засідання ЕК відбуваються за графіком у встановлені терміни.

Кваліфікаційну роботу подають до ЕК не пізніше, як за два дні до захисту.

До екзаменаційної комісії подають:

- кваліфікаційну роботу;
- подання Голові комісії;
- письмовий відгук наукового керівника;
- письмову рецензію.

Можна подавати й інші матеріали, що свідчать про наукову і практичну цінність роботи, наприклад, надруковані статті з теми роботи, інші документи. Засідання ЕК проводяться державною мовою. Під час захисту кваліфікаційної роботи слід дотримуватися наукової етики, бути вимогливим до себе, принциповим. Має відбуватися наукова дискусія.

Захист кваліфікаційної роботи передбачає:

- заслуховування відгуку наукового керівника та рецензії;
- доповідь здобувача щодо змісту роботи;
- відповіді здобувача на запитання членів комісії та інших осіб, присутніх на захисті;
- відповіді здобувача щодо зауважень, які зазначені у відгуку наукового керівника та рецензента;
- рішення комісії про оцінку роботи.

РОЗДІЛ 9. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Захист кваліфікаційної роботи є формою атестації здобувача вищої освіти.

До захисту КМР допускаються здобувачи, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію та захистили звіт з переддипломної практики. Захист КМР відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії (ЕК).

Під час підготовки до захисту здобувач має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стислу доповідь на захисті КМРі підготовлені наочні матеріали (4-6 сторінок з найважливішими ілюстративними матеріалами, оформленими у вигляді фотоплівок, ксерокопійованого роздаткового матеріалу, відео-презентацій).

Здобувач вищої освіти готує до захисту ілюстративний матеріал (таблиці, графіки, діаграми, рисунки тощо) для всіх членів екзаменаційної комісії.

Час виступу здобувача вищої освіти не повинен перевищувати 15 хвилин.

Виступ має бути стислим, конкретним, з використанням ілюстративного матеріалу – плакатів, роздаткового матеріалу (набору таблиць, графіків, діаграм, схем, відповідних слайдів). Головне призначення таких додатків – детально та наочно проілюструвати ті чи інші твердження автора, тому необхідно вчасно посилатися на відповідний матеріал, акцентувати на ньому увагу членів ЕК.

Захист кваліфікаційної роботи розпочинається з вступу, в якому здобувач вищої освіти має розкрити: актуальність теми; структуру роботи; об'єкт дослідження (30 % часу, відведеного для доповіді). На оприлюднення висновків за результатами виконаної КМР, змісту запропонованих заходів і обґрунтування їх ефективності (рекомендується витратити не менше 60 % часу, відведеного для доповіді). Завершуючи доповідь, випускник має відзначити: які його розробки та висновки впроваджені або намічені до впровадження; де ще слід, на його думку, застосувати результати дослідження; яка фактична чи очікувана соціально-економічна ефективність запропонованих ним заходів (10 % часу, відведеного для доповіді).

Загальна структура доповіді та рекомендації здобувачу щодо її підготовки наведені у Додатку 9.

Члени ЕК, присутні на захисті, можуть ставити здобувачеві вищої освіти запитання з метою визначення рівня його спеціальної підготовки, глибини опрацювання обраної тематики КМРта ерудиції.

Після відповіді здобувача вищої освіти на запитання членів ЕК зачитується зовнішня рецензія. На зауваження рецензента випускник повинен дати аргументовану відповідь. Після чого слово надається науковому керівникові для характеристики й оцінки роботи. Під час захисту роботи ведеться протокол засідання ЕК. Окремо відзначається думка членів ЕК про практичну цінність виконаної роботи і рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Загальний час захисту роботи не повинен перевищувати 30 хвилин у середньому на одного здобувача вищої освіти.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні ЕК виноситься її рішення щодо оцінювання робіт представлених до захисту. У разі незгоди серед членів ЕК щодо оцінки КМР – думка голови ЕК є вирішальною. Рішення ЕК оголошується її головою в день захисту. Рішення ЕК є остаточними оскарженню не підлягає.

Випускники, які отримали під час захисту КМР незадовільні оцінки, відраховуються з числа здобувачів, отримуючи відповідну академічну довідку.

При цьому, в протоколі засідання ЕК зазначається, чи здобувач вищої освіти може доопрацювати і подати на повторний захист КМР без заміни теми, чи він

повинен виконати КМР за новою темою. КМР до повторного захисту може бути подана протягом трьох років після відрахування з числа здобувачів.

Державна екзаменаційна комісія після завершення роботи складає звіт, в якому відображаються основні кількісні показники щодо рівня і якості успішності по проведених захистах, характеристиках виконаних кваліфікаційних магістерських робіт щодо впровадження конкретних пропозицій у практику діючих підприємств, застосування сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій в аналітичних дослідженнях і т. ін.

Звіт ЕК обговорюється на засіданні випускової кафедри.

Особи, які за результатами державної атестації мають відмінні оцінки і не менше 75 відсотків відмінних оцінок з інших дисциплін та практичної підготовки, за умови добрих оцінок з інших дисциплін та наявності диплома бакалавра чи спеціаліста з відзнакою, отримують відповідні документи державного зразка з відзнакою та можуть бути рекомендовані ЕК до навчання в аспірантурі.

Після захисту кваліфікаційної роботи передаються на зберігання до архіву.

РОЗДІЛ 9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оцінка якості виконання та захисту кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти здійснюється членами ЕК на основі сумарної оцінки критеріїв.

Кафедрою розробляються і затверджуються критерії, що характеризують якість виконання професійних завдань при написанні і захисті кваліфікаційної роботи. Вони слугують здобувачеві вищої освіти в якості орієнтирів, що дозволяють проявити професійні компетенції, а ЕК використовує ці критерії для оцінювання кваліфікаційної роботи за 100-бальною національною шкалою оцінювання.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи ЕК може взяти до уваги інформацію наукового керівника, відображену у його відгуку, та експертну оцінку кваліфікаційної роботи, надану зовнішнім рецензентом.

Оцінювання КМР здійснюється ЕК з урахуванням таких факторів:

Змістовні аспекти:

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- широта й адекватність методологічного та діагностичного апарату;
- наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- якість і повнота обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- грамотність мови викладу роботи та якість її загального оформлення.

Якість захисту:

- уміння стисло, послідовно та чітко викласти сутність і результати дослідження;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки та погляди;
- загальний рівень підготовки здобувача вищої освіти;
- володіння культурою презентації.

Результати захисту кваліфікаційних магістерських робіт визначаються оцінками, які відповідають рівням «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», що виставляються за прийнятими на факультеті шкалами оцінювання за критеріями, наведеними в таблиці.

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт екзаменаційною комісією

	Критерії оцінювання	Кількість балів
Вступ	Обґрунтування актуальності обраної теми, визначення мети та завдань її дослідження. Визначення теоретичної або прикладної проблеми (питання), що має відповідне значення у сфері фінансів, обліку, аналізу, контролю та аудиту, моделювання соціально-економічних процесів, використання ІКТ, елементів наукової новизни обраної теми.	1-5
Розділ 1	Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій, новизна отриманих результатів. Достатність глибини теоретичних досліджень. Наявність наукової ідеї та аналітичних розробок магістра.	1-10
Розділ 2	Рівень глибини економічних досліджень із застосуванням аналітичних розрахунків, методів і засобів проведення наукових досліджень.	1-20
Розділ 3	Оцінка результатів досліджень <ul style="list-style-type: none"> ▪ обґрунтування перспективних параметрів розвитку; ▪ обґрунтування напрямів удосконалення досліджуваної проблеми; ▪ прогнозування, аналіз результатів дослідження з використанням програмних продуктів Практична цінність отриманих результатів та можливість їх впровадження. Чіткість висновків і рекомендацій.	1-20
	Змістовність, цілісність, якість оформлення та ілюстрованість виконаної роботи.	1-5
РАЗОМ за виконання кваліфікаційної роботи:		60 балів
	Якість захисту роботи (уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки студента; володіння культурою презентації). Змістовні відповіді на запитання членів ЕК.	1-40
	Разом	100

Основні умови одержання оцінки

Відмінно (90 – 100 балів). Кваліфікаційна робота є бездоганною в усіх відношеннях, містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і стисла, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі:

- актуальність теми та відповідність висвітленого в роботі матеріалу темі дослідження;
- теоретичний, методичний рівень роботи загалом та її практичне значення;
- базування аналітичної частини роботи на фактичних матеріалах діяльності підприємств, роботи установ та організацій;
- вміння автора глибоко дослідити практичні ситуації на конкретних прикладах, уникаючи висновків і пропозицій загального характеру;
- вміння автора стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати дослідження, застосовуючи сучасну наукову термінологію, уникаючи загальних слів, мовних штамів, стилістичних і граматичних помилок, бездоказових тверджень, повторень, дослівного переписування літературних джерел, не виправданого збільшення обсягів роботи за рахунок другорядних матеріалів;
- використання чинних законодавчо-нормативних актів, новітніх наукових публікацій, актуального статистичного матеріалу;
- творчий підхід виконавця роботи, наявність новаторських підходів до вирішення досліджуваної проблеми;
- наявність творчих здобутків у вигляді конкретних рекомендацій, пропозицій;
- загальне оформлення роботи (відповідність вимогам щодо оформлення, обсягу роботи, акуратності та грамотності тощо);
- доповідь логічна і стисла, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі;
- відповідність дотримання термінів виконання роботи.

Добре (71 – 89 балів). Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни чітко не представлені, недостатньо використані інформаційні джерела підприємства (установи, організації) на базі якого проводилося дослідження, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог та відповідність дотримання термінів виконання роботи.

Задовільно (51 – 70 балів). Тема кваліфікаційної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру, нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має характер запозичення, у розрахунковій частині переважають елементи описовості, інформаційні матеріали не завжди ілюструють висновки, пропозиції, що містяться в третьому розділі, недостатньо обґрунтовані, рецензія і відгук містять окремі зауваження, доповідь зроблена без використання

презентації, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи та порушено терміни виконання роботи.

Незадовільно (до 50 балів). Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи та завдання дослідження. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних вітчизняних та зарубіжних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхнево або взагалі відсутній. Заходи, що пропонуються, не впливають з аналізу, носять декларативний характер. Оформлення роботи не відповідає вимогам, наведених у рекомендаціях. Відсутні матеріали презентації. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Кваліфікаційна робота після захисту передається в архів і зберігається протягом встановленого терміну з дня захисту. За необхідності кваліфікаційні роботи можуть бути надіслані до інших бібліотек, установ, закладів, організацій, підприємств на їхнє прохання для реалізації висновків і рекомендацій.

Рішення ЕК про остаточну оцінку захисту кваліфікаційної роботи приймається відкритим голосуванням (звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні) на закритому засіданні ЕК та ґрунтується на рецензіях, відгуку наукового керівника, доповіді й відповідях здобувача вищої освіти в процесі захисту.

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначають оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Якщо здобувач не з'явився на засідання ЕК для захисту кваліфікаційної роботи, то в протоколі комісії зазначається, що він є неатестованим.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами захисту кваліфікаційної магістерської роботи

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік	Залік	
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70		задовільно	
E	51 – 60	достатньо		
FX	21-50	2	незадовільно	не зараховано
F	0-20	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

РОЗДІЛ 10. ЗАОХОЧЕННЯ ТАЛАНОВИТИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кваліфікаційні роботи, що виконані на високому науковому рівні, а їхніх авторів, які мають опубліковані наукові праці, реалізовані актуальні наукові розробки всіляко заохочують. До прикладу, надають рекомендації до вступу в аспірантуру.

Для заохочення до наукової діяльності талановитих випускників кафедра найкращі кваліфікаційні роботи скеровує на конкурси наукових робіт. Для цього складається мотивоване подання, в якому відзначаються наукові досягнення кандидата, перспективність його наукової роботи та наявні можливості щодо її проведення (до 2-х сторінок машинописного тексту). Подання підписує і завіряє печаткою ректор академії. До нього додають ще низку документів (наприклад, відгук наукового керівника, витяг з протоколу засідання кафедри), що зазначені в умовах та порядку проведення відповідного конкурсу.

На конкурс наукових робіт скеровують кваліфікаційні роботи актуальної тематики, в яких поєднано теоретичні аспекти проблеми, досліджено найсвіжіші статистичні та фактологічні дані, є елементи новизни, що відрізняються оригінальністю зібраного матеріалу і достатньо переконливою обґрунтованістю зроблених висновків, а головне – містять реальні в сучасних умовах України пропозиції щодо розв'язання на мікро- і макрорівнях досліджуваної проблеми.

ДОДАТКИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

Кафедра _____

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи

на тему:

«_____»

Виконав: здобувач II курсу, групи _____ спеціальності

(прізвище та ініціали)

Керівник: _____

(прізвище та ініціали)

Рецензент: _____

(прізвище та ініціали)

ЛЬВІВ – 2025

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Факультет _____
Кафедра _____
Освітній ступінь _____
Спеціальність _____
(цифр і назва спеціальності)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
« ____ » _____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧЕВІ**

_____ *(прізвище, ім'я, по батькові)*

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені Вченою радою факультету від « ____ » _____ 20__ року № _____

2. Строк подання роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Бланк графіка підготовки та захисту кваліфікаційних магістерських робіт
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 завідувач кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (вчений ступінь, вчене звання)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

протокол № _____ від « » _____ 20__ р.

Орієнтовний графік
підготовки та захисту кваліфікаційних магістерських робіт на кафедрі
 _____ у _____ навчальному році

Етапи підготовки та захисту КМР	Термін виконання за формами навчання	
	денна	заочна
1. Вибір здобувачем вищої освіти теми КМР і подання заяви на кафедру; - затвердження тем КМР і призначення наукових керівників; - складання і затвердження індивідуальних завдань на виконання КМР		
2. Підготовка вступу і першого розділу КМР		
3. Підготовка другого розділу КМР		
4. Підготовка третього розділу КМР, висновків і переліку використаних джерел		
5. Подання здобувачем вищої освіти завершеної КМР науковому керівникові		
6. Розгляд КМР науковим керівником		
7. Передзахист КМР на засіданні кафедри		
8. Доопрацювання роботи, прийняття кафедрою рішення про допуск КМР до захисту в ЕК, оформлення та зовнішнє рецензування КМР		
9. Захист КМР в ЕК		

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Розвиток страхового ринку та посилення його ролі в сучасних світових перетвореннях стає рушійним чинником й соціально-економічних та правових трансформацій в Україні. Одним із провідних видів страхування є автотранспортне страхування, що характеризується невеликим періодом історичного розвитку, проте його актуальність в сучасний період часу суттєво посилюється. Доступність купівлі автомобілів, прийнятна межа цінової категорії іноземних авто, період пандемії що вимагає посилення індивідуального захисту населення та уникнення користування громадським транспортом для власної безпеки, закриття кордонів для вільного пересування між країнами літаками чи поїздами посилює необхідність користування власним автотранспортним засобом, що внаслідок підвищує актуальність та необхідність автотранспортного страхування.

В сучасних умовах кризи автотранспортне страхування пов'язане з глибокими економічними і соціальними змінами, що відбуваються в суспільстві в зв'язку з масовою автомобілізацією, зростанням парку автомобілів і інтенсивності дорожнього руху, а також суттєвими ризиками та матеріальними втратами в наслідок дорожньо-транспортних пригод. Ці чинники посилюють ризики втрат при перевезенні вантажу, нещасних випадків з пасажирами і пішоходами на автомобільних дорогах і відповідно матеріальних і соціальних втрат суспільства, громадян країни, приватних та інституційних структур, а також державних організацій. Таким чином, автотранспортне страхування є одним із найпопулярніших видів страхування на європейському страховому ринку та у світі загалом, змінюючи форми на основі діджиталізації, інноваційні підходи до укладення договорів, організаційні характеристики страхових послуг та їхню інтегративність в сучасне життя суспільства.

Аналіз інформаційних джерел показує, що український автотранспортний ринок істотно відстає у своєму розвитку від аналогічних ринків зарубіжних країн. А загострення конкуренції між страховими компаніями в свою чергу призводить до удосконалення підходів та методів розвитку цього ринку. Звідси виникає потреба пошуку резервів розвитку вітчизняного автотранспортного страхування через покращення якості обслуговування клієнтів та підвищення довіри споживачів відповідних страхових послуг.

Короткий огляд праць. Дослідження теоретичних та прикладних засад функціонування ринку автотранспортного страхування показує різноманітність та багатогранність підходів вчених та економістів-практиків щодо визначення його сутності. Суттєвий внесок у розвиток автострахування як економічної категорії здійснили такі науковці, як: В. Базилевич, О. Гаманкова, Р. Пікус, С. Осадець, Т. Яворська та інші. Їхні знахідки та розробки стосуються принципів надання страхових послуг, функціонування страхового ринку та визначення його особливостей й організаційних аспектів.

Проблеми та виклики розвитку ринку автотранспортного страхування зарубіжних країн вивчали українські та зарубіжні вчені, серед яких Дж. Андерсон, Р.

Грабко, О. Грішан, С. Карол, К. Коннар, М. Межебицький та інші економісти. Аналізу особливостей покриття втрат та виплати страхових премій у сфері автотранспортного страхування присвятили свої праці Г. Бовсуновська, О. Залетов, І. Іванюк, К. Лібіх, В. Романишин та інші.

В основній більшості сучасні вчені проводили оцінки й аналіз автотранспортного страхування в контексті вивчення засад розвитку страхового ринку, розглядаючи автотранспортне страхування як один з основних сегментів цього ринку. Здебільшого автотранспортне страхування розглядалося в працях вітчизняних вчених з позиції його становлення в Україні, аналізу сучасного стану та факторів, що на нього впливають. Натомість незначна увага приділялася сучасним викликам та світовим тенденціям у сфері автострахування, а також перспектив та форм їх запровадження на страховому ринку України.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико-організаційних засад функціонування ринку автотранспортного страхування України, проведення аналізу його сучасних тенденцій та викликів, та розробка перспективних векторів його розвитку.

Відповідно до поставленої мети, **завданнями кваліфікаційної роботи** є:

- дослідження економічної сутності та функцій автотранспортного страхування;
- обґрунтування особливостей розвитку сучасного ринку автострахування в Україні;
- проведення оцінки діяльності учасників ринку автотранспортного страхування;
- аналіз факторів впливу на розвиток вітчизняного ринку страхування автотранспорту;
- оцінювання індикаторів стану фінансової безпеки ринку автотранспортного страхування в Україні
- розробка рекомендацій щодо покращання функціонування ринку автострахування в Україні на основі InshurTech як інноваційної технології у сфері надання послуг автострахування в Україні.

Об'єктом магістерської роботи є ринок автотранспортного страхування в Україні. **Предметом роботи** є комплекс теоретичних, правових, організаційних та методичних засад розвитку ринку автотранспортного страхування в Україні.

Інформаційну базу кваліфікаційної роботи становлять законодавчі та нормативно-правові акти України, що регулюють сферу страхування, матеріали Міністерства фінансів країни, Ліги страхових організацій України (ЛІСОУ), матеріали Моторно транспортного Бюро України (МТСБУ), дані фінансової звітності страхових компаній України, інструктивно-методичні документи з питань організації страхового ринку, підручники, монографії, наукові публікації у вітчизняних та зарубіжних періодичних та спеціальних виданнях; матеріали науково-практичних конференцій.

Методами дослідження, завдяки яким розкривається тема даної роботи є: аналіз та синтез теоретичної бази, методи аналізу, узагальнення, структуризації, індукції та дедукції, системний підхід, графічний та порівняльний методи. Також у процесі дослідження та реалізації завдань використано загально наукові та аналітичні методи.

Наукова новизна кваліфікаційної роботи визначається сучасним підходом щодо здійснення характеристики особливостей ринку автотранспортного страхування в Україні та розробкою заходів щодо покращання функціонування ринку автострахування в Україні на основі інноваційних технологій.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці теоретичних і методологічних основ та прикладних аспектів розвитку ринку автотранспортного страхування України.

Апробація результатів роботи. По темі даної роботи опублікована 1 стаття у фаховому виданні. Основні положення і результати досліджень представлено на двох Міжнародних науково-практичних конференціях.

Структура кваліфікаційної роботи, складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Робота містить 15 таблиць, 3 рисунки. Список використаних джерел містить 83 найменувань. Роботу викладено на 94 сторінках друкованого тексту.

Структура написання анотації до кваліфікаційної роботи

Анотація

Актуальність теми

Об'єкт дослідження

Предмет дослідження

Мета кваліфікаційної роботи полягала у...

Вирішено такі завдання

За результатами дослідження сформульовані такі висновки та пропозиції

Одержані результати можуть бути використані у...

Кваліфікаційна робота містить ___ сторінок, ___ таблиць, _____ рисунків,

список використаних джерел з _____ найменувань, _____ додатків.

Приклад формування змісту відповідно до теми кваліфікаційної роботи

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕСПОНДЕНТСЬКИХ ВІДНОСИН БАНКІВ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КОРЕСПОНДЕНТСЬКИХ ВІДНОСИН БАНКІВ

1.1 Кореспондентські відносини та їх роль у діяльності банків

1.2 Класифікація кореспондентських рахунків банківських установ та порядок їх відкриття

1.3 Нормативно-правове регулювання кореспондентських відносин банків

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА РИЗИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕСПОНДЕНТСЬКИХ ВІДНОСИН НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ВіЕс Банк»

2.1 Оцінка організації кореспондентських відносин ПАТ «ВіЕс Банк»

2.2 Види витрат при наданні кореспондентських банківських послуг

2.3 Аналіз ризиків та витрат при відкритті кореспондентських рахунків банків

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕСПОНДЕНТСЬКИХ ВІДНОСИН БАНКІВ

3.1 Комплаєнс-витрати та способи їх мінімізації

3.2 Блокчейн як інноваційне рішення у регулюванні витрат кореспондентських відносин банків

3.3 Розробка рекомендацій щодо управління витратами при організації кореспондентських банківських послуг в Україні

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУУ
СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015
«Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дичківська О. О. Інноваційний менеджмент : конспект лекцій. Київ : ДІА, 2018. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Історія України. Львів, 2017. 153 с. 3. Лазор О. Я. Державне управління у сфері реалізації екологічної політики в Україні: організаційно-правові засади : монографія. Львів : Ліга-Прес, 2003. 542 с. 4. Ваш О. М. Етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 104 с. 5. Гурманова Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : ЦУЛ, 2017. 193 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мартиненко З. Е., Макар І. В. Управління підприємством: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2017. 296 с. 2. Палеха В. І., Карпова П. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 120 с. 3. Білоус С. І., Корнійчук В. П. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с. 4. Мороз І. С., Василенко Н. Ю. Маркетинг : конспект лекцій. Київ : Молодь, 2016. 102 с. 5. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг : навч. посіб. Вид. 3-тє., переробл. та допов. Херсон, 2017. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тарнавська Г. Я., Марценюк Н. С., Герасимова Т. М. Фінанси : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2017. 412 с. 2. Пустовенко В. В., Максименко І. Л., Яким А.С. Безпека життєдіяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2017. 348 с.
Чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д. Т., Чекан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с. 2. Вища математика : конспект лекцій / Ткачук Т.С. та ін. Київ, 2015. 82 с.
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Операційний менеджмент : підручник / С. М. Поплавська та ін. Київ : ЦУЛ, 2011. 267 с. 2. Охорона праці : навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с. 3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : станом на 10 жовт. 2017 р. / К. І. Мягченко та ін. ; за заг. ред. І. М. Ливанова. Київ : ЦУЛ, 2017. 428 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Веретенко В. В. Міжнародний маркетинг : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Марценюка. Київ, 2015. 374 с. 2. Бутенко М. П., Качур В. П., Петренко С. В. Психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Дутко. Київ : ЦУЛ, 2017. 332 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 30 років історичному факультету: історія та сьогодення (1986-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. В. В. Черепані. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 340 с. 2. Етнографія : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Гарапка; уклад. А. І. Гарапка. Київ : ЦУЛ, 2018. 320 с. 3. Міжнародні відносини : монографія / за ред. М. А. Березовського. Київ : ЦУЛ, 2016. 162 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: П. О. Бедрія, О. О. Петренка. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Тарнавського. Київ : ЦУЛ, 2016. 186 с. 6. Підготовка фахівців у ВНЗ в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Мукачєво, 4-5 жовт. 2018 р. Мукачєво : МДУ, 2018. 226 с. 7. Освіта в Україні: виклики модернізації: зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Марценюк (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2017. 319 с. 8. Товарознавство / упоряд. В. Олексик. Київ, 2014. 804 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія рослин / редкол.: І. М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с. 2. Безруков В. Д. Поэзия : в 2 т. / ред. изд.: Л. Г. Мороз, А. Г. Мягченко; авт. вступ. ст. А. В. Сипина. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2016. Т. 2. 206 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с. 5. Кучеренко Н. П. Казначейська справа : в 6 т. Київ : Право, 2016. Т. 3 : Контроль у системі Державного казначейства. 432 с. 6. Дендрофлора України. В 12 т. Т. 2. Дикорослі та культивовані дерева і кущі. Вип. 1. Покритонасінні / Л.І. Перхоменко. Київ : Наукова думка, 2012. 200 с.
Автореферати дисертацій	Петров О. Г. Музикотерапія : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 12.00.06. Київ, 2009. 40 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петрук Л. А. Дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Львів, 2004. 140 с. 2. Винниченко О. М. Контроль соціально-економічного розвитку промислових підприємств : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Київ, 2018. 344 с.

<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с. 2. Конституція України : станом на 1 жовтня 2017 р. / Верховна Рада України. Київ : Право, 2017. 93 с. 3. Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 4. Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 5. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2018). 6. Питання соціального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2017 р. № 1060. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 5.С. 430–443. 7. Про інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2019-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2018 р. № 43/2018. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2018. 23 лют. (№ 35). С. 10. 8. Про затвердження Вимог до оформлення кандидатської дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2018 р. № 50. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 25. С. 139–141. 9. Інструкція щодо порядку оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги : затв. наказом М-ва. праці та соц. політики від 19.09.2006 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2006. 19 верес. (№ 18). С. 15–16.
<p>Архівні документи</p>	<p>Лист Голови Співки «Первоцвіт» Г. Ф. Петренка на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Поповича щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p>
<p>Патенти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. зернозбиральний комбайн: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
<p>Препринти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Марченко М. І., Кополович А. Д., Яким Б. М. Про точність визначення радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Федорченко Б. А., Смотрич В. Н. Радиационное повреждение материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
<p>Стандарти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ;

	ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прокопенко І. П. Каталог растений для работ по экодизайну / Донец. ботан. сад НАН України. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історична спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім.В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Петров, О. В. Олійник. Харків, 2000. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Закарпатської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Петрик та ін.; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. іст. музей. Ужгород, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з злочинністю: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 3 / уклад.: О. В. Куріпта, відп. за вип. Н. М. Щур; Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2017. 60 с. 2. Іван Марченко : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Петрик. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 9).
<p>Аналітичний бібліографічний запис Складова частина видання (глави, розділу, статті)</p> <p>розділовий знак «дві навскісні риски» («//») можна замінювати крапкою, а відомості про документ (його назву), виділяти шрифтом (наприклад, <i>курсивом</i>).</p>	
Частина видання: книги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петренко М. А. Международное право и роль Конституционного Суда Украины // Максим Петренко: право як буття вченого : зб. наук. пр. до 60-річчя проф. М. А. Петренко / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Якса А. П. Економічна політика держави. <i>Двадцять п'ять років з економічним правом</i> : вибрані праці. Харків, 2017. С. 205–212. 3. Корнійчук Т. О. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності. <i>Педагогіка</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Корнійчука. Київ, 2017. С. 195–197.
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лалак Н. В. Шляхи підвищення мотивації молодших школярів до навчання // Анотовані результати науково-дослідної роботи інституту педагогіки за 2011 рік : збірник тез повідомлень. Київ, 2012. С.202–203. 2. Максименко Д. В. Методи оперативної діагностики виробничої діяльності підприємства // Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці : збірник тез та доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 лютого 2013 р.) / відпов. за випуск Мельничук Б.В. Київ, 2013. С.331–335. 3. Цехмістров І. І., Перець І.П. Про бюджет. <i>Дослідження проблем в Україні очима молодих вчених</i> : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Частина довідкового видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683. 2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. <i>Основи педагогіки освіти</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Дмитрука, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.

	3. Попович Н.І. Початкова освіта // Педагогічна енциклопедія. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Куцінко Т. О. Адміністративне законодавство України: реалії та перспективи формування // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Безруков С. А., Хмельов А. А. Дослідження циліндричних оболонки. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Хорошилова С. А., Малафійк Л. О., Хмельов А. А. Моделювання складеної конструкції за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кучеренко О. О. Конституційні права людини і громадянина // Часопис Київського університету права. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коваль Л., Коваль П. Переваги дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 3. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2017. Vol. 18, No 2. P. 109–118.
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Україна очима дітей : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Хміль А. А. Функції державної служби за законодавством України // Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Хміль І. О. Шляхи подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2016. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Куцкір Я. С., Махно Б. А., Борислав С. Г. Трансформація науково-педагогічної системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

Кафедра _____

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

до

КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Здобувач _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему:

на присвоєння освітнього ступеня магістр

спеціальність _____

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(наук. ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ЛЬВІВ-2025

Орієнтовна структура доповіді на захисті кваліфікаційної роботи

Шановні члени комісії та присутні, Вашій увазі пропонується кваліфікаційна робота на тему:

1. Тема роботи (проекту):
2. Мета дослідження полягає в
3. Короткий огляд відомих підходів до розв'язку задачі.
4. Суть запропонованого у кваліфікаційній роботі методу (чи алгоритму) до розв'язку задачі.
5. Приклад застосування методу до розв'язку модельної чи реальної задачі наведеного у кваліфікаційній роботі.
6. Інші приклади застосування.
7. Порівняння результатів, отриманих за допомогою запропонованого методу (алгоритму), з іншими (відомими з літератури або отриманими дипломником за допомогою відомого методу).
8. Формулювання наукової новизни результатів кваліфікаційної роботи (коротко).
9. Формулювання практичної значимість результатів кваліфікаційної роботи (коротко).
10. Перспективи подальших досліджень.

Доповідь закінчена. Дякую за увагу!

Рекомендації дипломнику:

1. Доповідь оформляється в вигляді презентації.
2. Намагайтеся не робити довгих багатозначних пауз під час доповіді.
3. Відповіді на запитання повинні бути короткими, конкретними та коректними.
4. 80-90% часу доповіді необхідно присвятити пунктам 4 – 8.
5. Якщо в роботі немає теоретичної (наукової) новизни, то необхідно зосередитися на її практичній значимості.
6. Максимальна тривалість доповіді не повинна перевищувати 10-15 хвилин.
7. Якщо результати кваліфікаційної роботи упроваджені (або будуть впроваджені) на підприємстві або в навчальний процес, то необхідно підготувати та надати до ЕК довідку про впровадження результатів.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

П О Д А Н Н Я
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Направляється здобувач _____ до захисту
 (прізвище та ініціали)
 кваліфікаційної роботи

Галузь знань _____
 Спеціальність _____
 (шифр і назва спеціальності)
 на тему _____
 (назва теми)

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____ « ____ » _____ 20__ р.

Довідка про успішність здобувача вищої освіти

_____ (прізвище та ініціали здобувача)

за період навчання на факультеті управління фінансами та бізнесу з 20__ року до 20__ року повністю виконав (ла) навчальний план з таким розподілом оцінок:

за національною шкалою: відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%;

за шкалою ECTS: А _____%; В _____%; С _____%; D _____%; E _____%.

Секретар факультету _____ « ____ » _____ 20__ р.

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач _____

Здобувач _____ (не)рекомендується до захисту з оцінкою _____
 (відмінно, добре, задовільно)

Керівник роботи _____ « ____ » _____ 20__ р.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок кафедри _____
 (назва кафедри)

Кваліфікаційну роботу розглянуто.

Здобувач _____ (не) допускається до захисту кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____ « ____ » _____ 20__ р.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

ВІДГУК
наукового керівника на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

група _____

спеціальність _____

на тему: _____

Актуальність теми _____

Позитивні сторони роботи _____

Недоліки в роботі _____

Самостійність виконання роботи _____

Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій _____

Загальна оцінка кваліфікаційної роботи та рекомендація щодо допуску її до захисту в екзаменаційну комісію _____

Науковий керівник _____

(прізвище, ім'я, по батькові) (наук. ступ., вчене звання, посада)

(підпис)

_____ (дата)

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка

Здобувач _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

на тему _____

Актуальність теми _____

Якість проведеного дослідження _____

Зауваження _____

Практична значущість висновків і рекомендацій _____

Загальний висновок на кваліфікаційну роботу _____

Рецензент

(посада)

(місце роботи)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Печатка

« ___ » _____ 20 __ р.

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи та орієнтовний перелік показників, які можуть бути використані для її оцінки при захисті

У процесі визначення оцінки враховується ряд важливих показників якості виконання і захисту кваліфікаційної роботи:

Змістовні аспекти роботи:

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість КМР на розробку реальних практичних рекомендацій (якщо здобувач вищої освіти навчався за освітньо-професійною програмою); наявність елементів наукової новизни в КМР (якщо здобувач вищої освіти навчається за освітньо-науковою програмою);
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- широта й адекватність методичного та діагностичного апарату;
- наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- розвиненість мови викладення роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту роботи:

- уміння стисло, послідовно та чітко викласти сутність і результати дослідження;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки та погляди;
- загальний рівень підготовки здобувача вищої освіти;
- володіння культурою презентації.

На захисті кваліфікаційна робота оцінюється в межах 100 балів за такими показниками:

№ з/п	Показник	Максимально можливий бал
1.	Якість презентації	5
2.	Змістовність доповіді	10
3.	Логічність плану роботи та відповідність йому структури роботи	5
4.	Актуальність теми дослідження, правильність визначення його об'єкта і предмета, мети роботи, її завдань	10
5.	Завершеність і якість виконаного дослідження	15
6.	Якість висновків, відповідність одержаних результатів щодо поставлених завдань	15
7.	Вичерпність відповідей на запитання членів ЕК та присутніх на захисті осіб	15
8.	Належне оформлення роботи	20
9.	Наявність апробації та публікацій за результатами досліджень викладених в роботи	5
Загальна оцінка		100

